

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

AMICUS – tarina ystävydestä

Erään lapsi- ja nuorisomusikaalin synty ja seuraukset

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Musiikki- ja draamainstituutti
Musiikkiteatteri
Opinnäytetyö
Kevät 2013
Annukka Korkala

Lahden ammattikorkeakoulu
Musiikin koulutusohjelma

KORKALA, ANNUKKA:

AMICUS – Tarina ystävydestä
Erään lapsi- ja nuorisomusikaalin synty
ja seuraukset

Musiikkiteatterin suuntautumisvaihtoehdon opinnäytetyö, 40 sivua, 12 liitesivua

Kevät 2013

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyöni käsittelee Lapsi- ja nuorisokuoro Lahden Aurinkoisten kanssa valmistettua musiikkiteatteriesitystä Amicus – tarina ystävydestä, teoksen syntyä ja työprosessia sekä sen vaikutuksia Aurinkoisten kuoroon ja kuorolaisiin. Peilaan omia kokemuksiani työprosessista taiteen todettuihin hyvinvointivaikutuksiin sekä Aurinkoisten kuorolle tekemäni kyselytutkimuksen tuloksiin. Käytän lähteinäni muun muassa Cecilia von Brandenburgin tutkimusta Kulttuurin ja hyvinvoinnin välisistä yhteyksistä sekä Jussi Lehtosen kirjaa Samassa valossa.

Asiasanat: Yhteisötaide, osallistava teatteri, itsetunto, tunnelmaisuus, voimauttava taide

Lahti University of Applied Sciences

Degree Programme in Music

KORKALA, ANNUKKA:

AMICUS – A Story Of Friendship
Origins and consequences of one youth
musical

Bachelor's Thesis in music theatre 40 pages, 12 pages of appendices

Spring 2013

ABSTRACT

My thesis deals with the musical theatre production of “Amicus - A Story of Friendship”, with Lahden Aurinkoiset. The group consists of choirs for children and youth. In my thesis I go through the production's work process and how this process impacts the group and its members. I will also reflect on my own experiences with the process and will acknowledge the cultural effects and how they are translated to wellbeing of the students. I will also show the results of a detailed survey taken by the choir members.

I will speak of Cecilia von Brandenburg's research of the links between culture and well-being and how this directly relates to Lahden Aurinkoiset's process. I will also refer to Jussi Lehtonen's book *Samassa valossa*.

Keywords: Community Arts, participatory theater, self-esteem, emotional expression, empowering art

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	TAITEEN VAIKUTUS YKSILÖN HYVINVOINTIIN	2
2.1	Taideopetuksen merkityksestä	2
2.2.	Taide tunteiden tulkkina	4
2.3.	Itsetunnon kehitys	6
2.4.	Voimauttava taide	8
2.5.	Taide hoitolaitoksissa	10
3	AMICUS-MUSIKAALI	12
3.1	Aloitukset ja työnjako	12
3.2.	Musikaalin työryhmä	13
3.3.	Tarina ja musiikki	14
3.3.1.	Käsikirjoitus ja roolijako	14
3.3.2.	Synopsis	15
3.4.	Harjoitukset	16
3.5.	Koreografiat	18
3.5.1.	Keijujen syntyanssi	19
3.5.2.	Amicuksen soolo	19
3.5.3.	Metsänhenkien tanssi	20
3.5.4.	Peikkotanssi & merenneito	20
3.5.5.	Pääkolmikön tanssi	21
3.5.6.	Sammakkoräp	21
3.5.7.	Satakieli	21
3.5.8.	Noitien tanssi	22
3.5.9.	Loppujuhlatanssi	22
3.6.	Bändin liittäminen kokonaisuuteen	23
3.7.	Tuottaminen ja markkinointi	23
3.7.1.	Valokuvaus	24
3.8.	Esitykset	25
4	AMICUS-MUSIKAALIN VAIKUTUS AURINKOISTEN KUOROON JA KUOROLAISIIIN	27
4.1	Kyselytutkimus Amicus-musikaalista	27
4.2.	Palaute kuorolaisilta	28
4.3.	Palaute vanhemmilta	31

4.4.	Palaute kuoron johdolta	33
4.5.	Yhteenveto ja oma kokemus	36
5	POHDINTAA	40
	LÄHTEET	41
	LIITTEET	43

1 JOHDANTO

Vuonna 2011–2012 olin mukana toteuttamassa Lapsi- ja nuorisokuoro Lahden Aurinkoisten produktiota *Fantasiamusikaali AMICUS – tarina ystävydestä*. Teoksen tarinaa ideoitiin yhdessä kuorolaisten kanssa, ja ideoista käsikirjoitettiin koko pitkä musiikkiteatteriesitys. Amicus-musikaalia harjoiteltiin syksystä 2011 kevääseen 2012 asti ja sitä esitettiin Lahden Vaahterasalilla kaikkiaan kuusi kertaa.

Toimin produktiossa koreografina ja lisäksi vastasin muun johdon kanssa sen markkinoinnista ja muusta tuottamisesta. Kokemus oli opettavainen paitsi kokonaisen musiikinäytelmän luomisen myös sen käytännön toteuttamisen osalta. Sykähdyttävien oppi oli kuitenkin seurata lasten ja nuorten uskomatonta kehitystä tuotannon aikana. Työprosessi sai minut miettimään esittävän taiteen merkitystä ihmisten ja erityisesti lasten ja nuorten itsetunnon kehitykseen sekä sitä, miten voimauttava vaikutus ilmaisevalla tekemisellä voi ihmisen identiteettiä olla.

Määrittelen opinnäytetyöni tapaustutkimukseksi Amicus-musikaalin työprosessista. Tutkimuskysymykseni on, miten Amicus-musikaali valmistettiin ja mitkä sen vaikutukset olivat Lapsi- ja nuorisokuoro Lahden Aurinkoisiin ja sen kuorolaisiin. Lähestyn aihetta käymällä opinnäytetyöni ensimmäisessä osassa yleisesti läpi esittävän taiteen todettuja hyvinvointivaikutuksia, tunteiden purkamista taiteen kautta, itsetunnon kehitystä, voimauttavaa taidetta ja taiteen käyttöä hoitolaitoksissa. Seuraavassa osiossa kuvaan itse Amicus-musikaalin työprosessia, työskentelyä lasten ja nuorten kanssa, koreografioiden luomista ja harjoittamista sekä musikaalin esityskautta. Viimeiseksi tutkin aihettani Aurinkoisten kuorolaisille, näiden vanhemmille sekä kuoron johdolle laatimani kyselytutkimuksen avulla. Tällä kaikella pyrin selvittämään, millainen prosessi Amicus-musikaalin valmistaminen oli ja mitkä olivat sen vaikutukset Aurinkoisten kuoroon sekä kuorolaisten itsetuntoon ja minäkuvaan.

2 TAITEEN VAIKUTUS YKSILÖN HYVINVOINTIIN

Tässä luvussa käsittelen taiteen vaikutusta yksilön hyvinvointiin. Pohdin taideopetuksen merkitystä yksilön ja yhteisön kannalta, taiteen hyödyntämistä tunteiden purkamisessa, ihmisen itsetunnon kehitystä, taiteen voimauttavaa vaikutusta sekä taiteen käyttöä hoitolaitoksissa.

2.1 Taideopetuksen merkityksestä

Kuorotoiminta on nykyisin pop. Viime aikoina se on elänyt myös voimakasta muutoksen kautta. *Kuorosodan* kaltaisten televisio-ohjelmien, musikaalien suosion ja niin sanotun *showkuoron* Suomeen rantautumisen myötä myös perinteinen kuorotoiminta on saanut aivan uudenlaisia piirteitä. Kuorossa laulaminen ei ole enää vain vakavaa rivissä seisomista, vaan siihen yhdistellään myös liikettä, tanssia ja jopa draamaa. Erityisesti nuori kuorosukupolvi lisää ohjelmistonsa ennakkoluulottomasti uusia elementtejä, mistä toimii esimerkkinä myös opinnäytetyötäni innoittanut Lapsi- ja nuorisokuoro Lahden Aurinkoiset.

Brandenburgin mukaan kuorolaulu kuvaa hyvin niin sanottua sosiaalista pääomaa, eli yhteisön sisäistä kykyä toimia keskenään ja erityisesti luottamusta toisiinsa. Hän kuvaa sitä, kuinka taideharrastukset ylipäätään synnyttävät yhteisöllisyyttä ja verkostoja, jotka auttavat ihmisiä hallitsemaan elämäänsä paremmin, ja miten taideharrastuksilla on näin todettu olevan lukuisia positiivisia vaikutuksia niin yksilön kuin yhteisöjenkin hyvinvointiin. (Brandenburg 2008, 8, 20.)

Mutta pääsevätkö kaikki halukkaat harrastamaan taiteita? Moniin taidekouluihin jo harrastetasolla on pääsykokeet, ja etenkin ammattikoulutukseen opiskelupaikka on usein kiven alla. Liikanen esittää opetusministeriön vuoden 2015 toimintaohjelman tavoitteeksi edistää hyvinvointia kulttuurisin keinoin niin, että jokaisella olisi oikeus luoda, tehdä taidetta ja osallistua kulttuurielämään asunpaikastaan, elinympäristöstään, omista lähtökohdistaan ja iästään riippumatta (Liikanen 2010, 10). Tämä visio ei valitettavasti vielä täysin toteudu. Monipuolinen kulttuuritoiminta ja harrastusmahdollisuudet keskittyvät usein suuriin kaupunkeihin, ja kulttuurialan ammattikoulutustakin on karsittu monissa paikoissa rajulla kädellä. Visioistaan huolimatta myös opetusministeriö päätti

keväällä 2012 lakkauttaa lukuisia kulttuurialan koulutusohjelmia, mukaan lukien Lahden ammattikorkeakoulun koko musiikin laitoksen. Taideopetus vaatii kuitenkin osaavia tekijöitä. Koppinen peräänkuuluttaa ammattitaitoisia musiikinopettajia ja kuvaa huolestuttavaa tilannetta, joka jo perusopetuksen puolella vallitsee pätevien taideopettajien ollessa yhä harvemmassa ja opetustuntien karsiutuessa minimiin. Hänen mukaansa Suomessa ei vielä ymmärretä, miten valtava vaikutus taideopetuksella on ihmiseen ja koko yhteiskuntaan. (Koppinen 2013.)

Tämän vuoksi Lapsi- ja nuorisokuoro Lahden Aurinkoisten tapaiset organisaatiot tekevät mielestäni erittäin tärkeää työtä, ja olen iloinen, että sain antaa tehtävään myös oman panokseni. Toki oli sinänsä haaste lähteä toimintaan mukaan ilman varsinaista pedagogista koulutusta, sillä opettajan ja taidekasvattajan rooli on hyvin vaativa. Olin kuitenkin toiminut jo jonkin verran esittävän taiteen opetustehtävissä ja toivoin, että pystyisin jakamaan myös Aurinkoisille omaa kokemustani ja osaamistani, jos en suorastaan pedagogina niin ainakin musiikkiteatterin alalle valmistuvana ammattilaisena.

Itse olen aina ihaillut ihmisiä, jotka aidosti saavat iloa siitä, kun näkevät toisen oppivan, joilla on toisin sanoen kutsumus opettamiseen. Aho kuvaa sitä, kuinka suuri merkitys opettajalla on kasvavan lapsen ja nuoren itsetunnon kehityksessä. Hänen mukaansa opettajalta saatu palaute muokkaa lapsen käsitystä itsestään ja voi myös parhaimmillaan motivoida häntä kehittämään itseään eteenpäin. (Aho 1996, 29, 52.) Myös oman kokemukseni mukaan oppiminen ja opetustilanne ovat hetkiä, joiden vaikutukset heijastuvat pitkälle tulevaisuuteen – hyvässä ja pahassa. Parhaassa tapauksessa vaikutusta voidaan kuvata voimauttavaksi. Jokainen on kokenut elämässään joskus sen hetken, kun pitkään harjoiteltu asia yhtäkkiä vain alkaa sujua, ja sitä ajaa ihan itse eteenpäin ilman apupyöriä. Mikä maaginen tunne! Silloin usein unohtuu, että tuota hetkeä ei olisi ilman niitä arkisempia ja toisinaan harmaampiakin hetkiä, kun yritys toisensa jälkeen ei vain onnistu. Vaikka oikeastaan todellinen magiikka on siinä, että kerta toisensa jälkeen kuitenkin yrittää uudelleen.

Kun opettelee jotain uutta, opettelee samalla tuntemaan itseään. Tämän huomasin Amicus-musikaalin aikana niin itsessäni kuin kuorolaissakin. Uskon, että

opettajan ja ohjaajan tehtävä on toisinaan yksinkertaisesti vain uskoa oppilaaseensa. Myös Aho tuntuu olevan samoilla linjoilla. Hän korostaa seuraavaa: ”*Peruslähtökohtana tulisi olla rogersilainen olettamus, ettemme voi opettaa toista ihmistä, voimme vain helpottaa ja auttaa hänen oppimistaan.*” (Aho 1996, 91.) Tässä on oman näkemykseni mukaan taideopetuksen lähtökohta: kaikki on jo oppilaassa valmiina, opettajan tehtävä on vain kaivaa se esiin.

2.2. Taide tunteiden tulkkina

On harmillista, miten taide usein nähdään hyvin elitistisenä asiana, jota vain harvat ymmärtävät ja vielä harvemmat harjoittavat. Usein ajatellaan, että taideilmaisua saavat harrastaa vain ne, joilla taito on valmiiksi hallussa, muut pysykööt sivussa. Kuitenkin kaikille lapsille on luontaista ilmaista itseään laulaen, tanssien ja kertoen. Leikeissään he näyttelevät luontevasti erilaisia hahmoja pelottavasta noidasta pieneen hiireen ja käyvät näin läpi arkielämässä kohtaamiaan asioita ja tunteita.

Ihmisellä on siis luontainen tarve itseilmaisuun. Brandenburgin mukaan kulttuurilla on myös todettu olevan niin syrjäytymistä ehkäiseviä kuin itsetuntoa kohottaviakin vaikutuksia (Brandenburg 2008, 16, 40). Onkin mielenkiintoista, miten tästä huolimatta taiteen ammattilaiset painiskelevat usein erilaisten mielenterveysongelmien kanssa. Andreasenin mukaan tutkimuksissa on todettu vahva yhteys luovuuden ja mielialaongelmien välillä. Hän kuvaa, kuinka taitelijoiden elämässä vuorottelevat usein depression ja maanisen luovuuden kaudet. Esimerkkinä hän mainitsee kuvataiteilija Van Goghin, jonka mielenterveysongelmat johtivat lopulta tämän itsemurhaan, mutta joka viimeisenä, itsetuhoisena elinvuotenaan myös maalasi 300 tärkeintä teostaan. (Andreasen, 2008.)

Aiheuttaako taide siis tuskaa vai tuska taidetta? Taiteilijoilla on kautta aikojen toki oletettu olevan erinäisiä maanisia, jopa hulluuteen saakka kärjistyviä piirteitä. Ventola (2005) kuvaa renessanssiajan myyttiä taiteilijanerosta, jossa taiteilija nähtiin jumalallisena, arjen yläpuolella olevana korkeamman tiedon kanavana.

Taideteos oli osa taiteilijan minuutta, ja koko taiteen luomisprosessi ja taiteilijan rooli kiedottiin mystiikan viittaa. (Ventola 2005, 18–19.)

Kaikilla ihmisillä on oma tapansa ilmaista itseään luovin tavoin, kuka laulaen, kuka maalaten, kuka vaikkapa puutarhaa hoitaen. Valitettavasti itseilmaisuuteen kuitenkin asetetaan helposti korkeita laatuvaatimuksia, paitsi oman myös muidenkin *suoritusten* suhteen. Ympärillä olevat nähdään uhkina, joten heidän taitojaan on vähäteltävä, mutta varmuuden vuoksi vähätellään myös itseä. Erityisen tyypillistä tämä tuntuu olevan suomalaisille. Ahon mukaan kasvatustraditiomme Suomessa korostaa voimakkaasti vaatimattomuutta, mistä johtuen meidän on vaikea niin antaa kuin vastaanottaakin positiivista palautetta. Toisen antamat kehuherättävät hämmennystä ja epäluuloisuutta, eikä itseään sovi korostaa. (Aho 1996, 33.) Jopa oman lapsen kehumista pidetään usein sopimattomana. Cacciatore, Huovinen ja Kortenniemi-Poikela antavat esimerkin pojasta, jonka oma isä kehuu poikaa kyllä ulkopuolisille, mutta ei koskaan anna itse pojalle positiivista palautetta peläten, että tämä ylpistyisi siitä (Cacciatore, Huovinen & Kortenniemi-Poikela 2008, 166–168). Kaiken tämän takana on tietenkin se paljon puhuttu itsetunto, joka periytyy sangen usein suoraan alenevassa polvessa. Jos vanhemmat eivät arvosta itseään, on myös lapsen vaikea rakentaa perustuksia terveelle itsetunnolle.

Miten tämä sitten liittyy taiteen tekemiseen? Mielestäni lähtökohtaisesti. Taide – erityisesti esittävä taide – perustuu taiteilijan omaan itseilmaisuuksiin, hänen käsitykseensä maailmasta ja tätä kautta itsestään. Tietenkään kaikki ilmaisemamme ei aina ole kaunista kuultavaa tai nähtävää – eikä pidäkään olla. Olkkola raportoi *Health Psychology* -lehdessä julkaistusta saksalaistutkimuksesta, jonka mukaan ahdistuksen, vihan ja pelon tunteiden ilmaisemisella saattaa olla elinikästä pidentävä vaikutus. Tutkimus pohtii, saattaako tässä olla selitys siihen, miksi tulisieluiset italialaiset ja espanjalaiset elävät keskimäärin kaksi vuotta pidempään kuin hillitymmän temperamentin omaavat englantilaiset. (Olkkola 2013.)

Suomessa tunneilmaisun suhteen on nähtävissä selvä ero eri sukupolvien välillä. Sodan kokeneille sukupolville ja heidän lapsilleen oli tyypillistä säilöä tunteet sisäänsä, sillä asiat olivat liian raskaita ääneen puhuttaviksi. Kärki kuvaa, miten

tästä syystä sodan jälkeisestä sukupolvesta tuli kannattelijasukupolvi, joka oppi olemaan kiltti ja huomaamaton ja unohtamaan omat tarpeensa vanhempiensa suurempien huoltien takia. Tämä omillaan pärjäävä sukupolvi taas synnytti uuden, sittemmin työnarkomaniaan sortuneen, mielenterveysongelmille alttiin sukupolven. (Kärki 2009.) Sanotaan, että sotakokemukset kulkevat kolmen sukupolven kautta ennen kuin niistä voidaan puhua ääneen. Sanotaan myös, että tämän ajan nuoret ovat masentuneempia, aggressiivisempia ja käytöshäiriöisempiä kuin mitkään aiemmat sukupolvet. Heitä sanotaan nykymedian uhreiksi, pullamössö-nuorisoksi, joka eivät koskaan ole joutunut kamppailemaan minkään puolesta. Ehkä niin. Tai sitten he ilmaisevat sukupolvien ajan padottua kipua, vihaa ja surua.

Myös Aurinkoisten kuorolaisissa oli nähtävissä suuri tunneilmaisun tarve. Aloittaessamme produktiota osa kuorolaisista oireili voimakkaasti ja haki ohjaajilta paljon huomiota. Oli kuitenkin upeaa nähdä, miten samat kuorolaiset oppivat vuoden aikana purkamaan tunteitaan taideilmaisun keinoin, miten taide toimi heidän tunteidensa tulkkina.

Mitä taiteen siis tulee ilmaista? Saako taide olla muutakin kuin kaunista? Mielestäni saa ja pitää olla. Taiteen tehtävä on herättää tunteita, ja kaikki tunteet ovat inhimillisiä ja arvokkaita. Näitä asioita kävimme läpi myös Amicus-musikaalin kautta, niin esityksessä itsessään kuin myös sen esiintyjissä.

2.3. Itsetunnon kehitys

Amicus-musikaalimme esiintyjäryhmään mahtui hyvin värikäs kirjo erilaisia ja eri-ikäisiä persoonallisuuksia. Yksi haastavimmista tekijöistä työprosessissa olikin juuri esiintyjiemme yli kymmenen vuoden ikäjakauma. Merkittävää oli myös, miten erilaisia mielipiteitä kuorolaisilla vaikutti olevan itsestään ja miten nämä käsitykset muokkautuivat matkan varrella. Produktiossamme pääsikin tietyllä tapaa seuraamaan ihmisen itsetunnon kehityksen kaarta.

Aho puhuu termistä *minäkäsitys*. Hänen mukaansa ihminen toimii sen mukaan, millainen käsitys hänellä on itsestään eikä sen mukaan, mitkä hänen todelliset

ominaisuutensa tai kykynsä ovat. Hän jakaa minäkäsityksen *reaaliminäkäsitykseen*, joka kuvaa yksilön omaa käsitystä itsestään, *ihanneminäkäsitykseen*, joka kuvaa sitä, mitä yksilö haluaisi olla, sekä *normatiiviseen minäkäsitykseen*, joka kuvaa millaisena yksilö kuvittelee muiden ihmisten häntä pitävän. (Aho 1996, 11, 15.) Minäkäsitys muodostuu Ahon mukaan yksilön ollessa vuorovaikutuksessa ympäröivän maailman kanssa, verratessaan itseään muihin ja saadessaan muilta ihmisiltä palautetta itsestään ja tekemisistään (emt. 27–28). Tärkeänä itsetunnon rakentajana ja tukijana ovat tietenkin ympäröivät ihmiset, vanhemmat ja opettajat. Aho mainitsee myös, miten tärkeä aikuisen oma persoona ja itsearvostus ovat hänen pyrkiessään tukemaan lapsen ja nuoren itsetunnon kehitystä. Hän kuvaa vahvaksi kasvattajaksi aikuista, joka hyväksyy erilaisuuden, sietää epävarmuutta ja käyttää luovia, joustavia kasvatusratkaisuja. (Aho 1996, 49–50.)

Tärkeä seikka ihmisen itsetunnon kannalta on myös ryhmään kuuluminen, *liittyminen*. Koskenniemi nostaa esiin yhteisöllisyyden puuttumisen kulttuuristamme ja sen, miten tämä voidaan nähdä yhtenä yhteiskuntamme suurimmista sairastuttajista yltiöpäisen yksilöllisyyden ihannoinnin aiheuttaessa yhä kasvavaa yksinäisyyttä. Hänen mukaansa draama ja yhteisöteatteri voivatkin toimia paikkoina, jotka tarjoavat puuttuvia yhteisöllisyyden kokemuksia ja antavat mahdollisuuden uudelleen rakentaa ihmisenä olemista. (Koskenniemi 2007, 29–30.) Tämä näkökulma oli itselleni tärkeä Aurinkoisten kanssa tehdyssä työssä. Koin, että etenkin osalla nuorista oli voimakas tarve kuulua yhteisöön ja että työryhmämme onnistui jollain tapaa toimimaan heille sellaisena. En ollut varautunut tähän, mutta olin otettu tästä luottamuksen osoituksesta ja pyrin toimimaan sen arvoisesti.

”Tee toiselle niin kuin toivoisit itsellesi tehtävän”, kuuluu vanha viisaus. Toisaalta olisi ehkä syytä miettiä, kohteleeke sitä aina itseään niin kuin on opetettu toisia kohtelemaan – kunnioituksella, kärsivällisyydellä ja rakkaudella. Uskon, että tärkein väline kohti hyvää itsetuntoa on rakkaus – paitsi muita myös itseä kohtaan. Kun ihmistä rakastetaan, on hänen helppo kasvaa itsensä mittaiseksi, oppia tuntemaan itsensä ja saavuttaa näin terve itsetunto.

2.4. Voimauttava taide

Lähtiessäni mukaan Lapsi- ja nuorisokuoro Lahden Aurinkoisten musikaaliproduktioon, oli lähtökohtani ennen kaikkea vain toimia produktion koreografina ja tehdä oma osuuteni musikaalin harjoittamisessa ja saattamisessa esityskuntoon. En tullut edes ajatelleeksi, miten syvällisestä työstä loppujen lopuksi oli kyse ja miten pedagogisen asenteen koko työprosessi lopulta vaati. En ollut aiemmin työskennellyt näin intensiivisesti tietyn lapsi- ja nuorisoryhmän kanssa, ja siksi yllätyinkin, miten tärkeää pelkkä aikuisen läsnäolo oli ja miten syväluotaavia asioita kuorolaiset kävivät prosessin aikana läpi. Osalle nuorista aikuisen kaipuu oli kirjaimellisesti käsin kosketeltavaa, ja jouduimme ohjaaja-työparini kanssa monesti miettimään omaa etiikkaamme ja kykyämme vastata ohjattaviemme tarpeisiin. Monesti tärkeintä tuntui olevan kuitenkin vain läsnäolo, se, että kuunteli, mitä nuorella tai lapsella oli sanottavaa, ja että ennen kaikkea uskoi häneen ja hänen kykyynsä onnistua ja oppia uutta.

Brandenburg puhuu taiteellisen työn kautta tapahtuvasta voimaantumisesta, joka voi toimia osana sosiaali- ja terveydenedistämistyötä (Brandenburg 2008, 20). Myös terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen sivustolla kerrotaan taidelähtöisistä menetelmistä, joita käytetään lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä. Esimerkkeinä mainitaan sairaalaklovnit, vauvojen värikylvyt, rap-musiikin tuottaminen lastensuojelun asiakkaiden kanssa, luova tanssi sekä voimauttava valokuva. (Känkäinen, 2013.) Näistä voimauttava valokuva vaikutti produktioomme Heidi Kotilaisen Amicus-musikaalista ottamien valokuvien kautta. Vaikka emme tietoisesti käyttäneet kyseistä metodologiaa, valokuvan voimauttava vaikutus nousi kuvien myötä vahtavasti esiin. Kuvaan tätä osuutta tarkemmin opinnäytetyöni *Valokuvaus* -osiossa.

Voimauttavan valokuvan internet-sivuilla kerrotaan, että kyseessä on Miina Savolaisen kehittämä sosiaalipedagoginen menetelmä, jossa pyritään kuvattavan henkilön minäkuvan eheyttämiseen. Sivuston mukaan menetelmä sai alkunsa Savolaisen *Maailman ihanin tyttö* -valokuvaprojektista, jonka hän toteutti yhdessä kymmenen Hyvösen lastenkodissa kasvaneen nuoren naisen kanssa. Kuvausprosessissa kuvataan olevan keskeistä korjaavien katseiden ja nähdyksi

tulemisen voima. ” – *se, miten voimme tietoisesti valita katsoa toisin ja nostaa kuormittavien asioiden sijasta näkyväksi sellaisenkin ehjyyden, joka on niin haurasta, ettei se vielä ole oikeastaan edes olemassa.*” Menetelmän mukaan voimauttaminen ei kuitenkaan ole kiinni vain ammattilaisen taidoista vaan kuvattavassa itsessään tapahtuvista muutoksista. Oleellista on, että yksilö oppisi vuorovaikutuksessa otettujen kuvien kautta katsomaan itseään lempeämmin ja rakastavammin ja samalla myös toisia ihmisiä kuuntelevammin, myötätuntoisemmin ja arvostavammin. (Voimauttavan valokuvan [www-sivusto](#), 2013.)

Ventola puhuu voimaannuttamisen rinnalla myös voimavaratyöskentelystä ja erityisesti *sosiokulttuurisesta innostamisesta*. Tämä alun perin ranskalainen työtapaperustuu uskoon, että jokaisen omat ominaisuudet riittävät hänen parhaaseen kehittymiseensä. Tavoitteena on käynnistää prosessi, jossa ihminen ohjaa itse omaa kasvuaan ja saa tilaisuuden tulla kuulluksi ja kunnioitetuksi. Niin kutsuttu *innostaja* pyrkii herättämään yksilöitä ja ryhmiä arjen rutiinien keskellä ja saamaan heidät näin vaikuttamaan omaan elämäänsä ja tulemaan osaksi yhteisöä. Menetelmää on sovellettu muun muassa työttömien kokoontumispaikoilla ja kolmannen sektorin vapaaehtoistyössä. (Ventola 2005, 37–36.)

Omien kokemusteni mukaan Amicus-musikaali oli monella tapaa voimauttava prosessi, niin teoksena, ryhmätyönä kuin jopa valokuvauksellisesti. Joskus prosessin aikana kuitenkin tuntui, että yhteyttä lapseen tai nuoreen oli vaikea löytää, voimaantumisen puhumattakaan. Voimauttavan valokuvan menetelmässä puhutaan kuitenkin myös ammattilaisen jatkuvasta oppimisen prosessista, jossa yhä uudelleen luovutaan omasta tietämisestä. Sivulla kerrotaan, miten prosessin tarkoitus on vahvistaa myös työntekijän uskallusta olla läsnä asiakkaalle niin, ettei hän suojaudu ammattilaisen roolinsa taakse vuorovaikutuksen kustannuksella. (Voimauttavan valokuvan [www-sivusto](#), 2013.) Ehkä voimaannuttamisessa onkin siis kyse ennen kaikkea läsnäolosta, siitä, ettei tarvitse olla muuta kuin on, ei myöskään sen ammattilaisen.

2.5. Taide hoitolaitoksissa

Taide on alettu ymmärtää siis paitsi viihdyttävänä myös tervehdyttävänä asiana. Mahdollisuus luovaan itseilmaisuun ei ole kuitenkaan tärkeää ainoastaan lapsille ja nuorille. Tarve on olemassa myös muilla ikäluokilla, muun muassa valtavalla määrällä ikääntyneitä ihmisiä, joista osa ei omin voimin pääse osallistumaan kulttuuritapahtumiin ja taiteelliseen toimintaan. Yhden ratkaisun ongelmalle tarjoaa Osaattori-hankkeen *Taiteilijana vanhustyössä* -koulutus, jossa luovan alan ihmisiä koulutetaan taiteen viemisessä hoitolaitoksiin. Osallistuin itse kyseiseen koulutukseen talvella 2012 ja se avasi minulle täysin uuden ikkunan taiteen tekemiseen, itse asiassa koko käsitykseni taiteen tekemisestä alkoi muuttua. Aloin miettiä, ketä varten taidetta oikeastaan tehdään, missä ja miten, ja voisinko minä omalla taiteellani auttaa jotakuta toista käsittelemään hänen elämässään keskeisiä asioita.

Koulutuksen päätteeksi valmistimme kollegoideni Markus Saaren ja Reetta Kinnarin kanssa ikäihmisille suunnatun musiikkiteatteriesityksen. Esiintyminen sairaalan pitkäaikaisosastolla oli unohtumaton kokemus. Olin varautunut vaelteleviin vanhuksiin, negatiivisiin reaktioihin ja välinpitämättömyyteen. Sen sijaan kohtasin intensiivisen, kommunikoivan ja vastaanottavan yleisön. Ja kauhistuin omaa ennakkoluuloisuuttani, jota en ollut edes tiedostanut. Tajusin, miten paljon tämänkaltaisella taiteella olisi minulle annettavaa, ja että ennen kaikkea minä halusin antaa.

”Teatterin tila on yhtä aikaa sekä korostetun yksilöllinen, että korostetun yhteisöllinen.” Näin kirjoittaa Jussi Lehtonen kirjassa *Samassa Valossa*, jossa hän käsittelee kokemuksiaan teatterin viemisestä hoitolaitoksiin, sairaaloihin ja vankiloihin. Hän halusi hoitolaitoskiertueellaan tietoisesti rikkoa yleisön ja esittäjän välisen rajan, asettua yleisön kanssa *samaan valoon* ja seurata, mitä silloin tapahtuu. (Lehtonen 2010, 12.) Hoito- ja muissa laitoksissa toteutettu taide on tärkeää paitsi laitoksen asukkaiden myös henkilökunnan vuoksi. Tärkeää on myös heidän kohtaamisensa taiteen kautta. Ihmisen yksilöllisyyden ja merkityksellisyyden kokemisen tarve ei katoa myöskään vanhemmiten. Lehtosen mukaan laitoksessa eläville ihmisille vierailevalla esityksellä voikin olla yllättävän suuri vaikutus heidän yksilöllisyydelleen ja eheydelleen. (Emt. 38.) Hän

kertoo, miten etenkin vanhemmiten monilla on kipeitä kokemuksia siitä, miten heitä ei enää ole huomattu ja arvostettu, ja tämän vuoksi heille voi olla tärkeää esimerkiksi tuoda esiin, että heillä on esiintyjää enemmän kokemusta elämästä. Lehtosen mukaan voimakkaiden reaktioiden herättäminen onkin yksi taiteellisen toiminnan lähtökohdista. (Lehtonen 2010, 44.)

Osaattori-koulutuksessa meille korostettiin, miten hoitolaitoksissakin asuu ihmisiä, ei vanhuksia, ja että se on heidän kotinsa, ei vain laitos. Vanhuksia, kuten mielenkiintoista kyllä myös nuoria, käsitellään sosiaalisessa mediassa yleensä massamaisena, ongelmaisena ryhmänä, jonka kulut yhteiskunnalle ovat jatkuvassa kasvussa. Vanhuuden arvo sinällään on kärsinyt lähes totaalisen inflaation. On kuitenkin pysäyttävää tajuta, miten paljon elämäkokemusta, viisautta ja tarinoita – taiteen rakennusaineiksia – yhteen vanhustenkodin päivällishuoneeseen mahtuu. Jos vain jostain löytyisi kanava tuon viisauden julki tuomiseen, jos jostain löytyisi kiireetön korva, joka kuuntelisi.

Sama pätee lapsiin ja nuoriin. Me kaiken kokeneet aikuiset luomme helposti ennakko-oletuksen standardilapsesta tai -nuoresta, joka tietystä ikävaiheesta on tietynlainen ja käy tiettyjä asioita läpi. Kuinka helposti unohdamme, millaista oli elää tuota myrskyisää ja mullistavaa vaihetta ennen aikuisuutta. Sitä aikaa, jolloin kaikki oli vielä mahdollista ja uskoimme olevamme tuhat kertaa viisaampia kuin kuivat aikuiset. Totuus on, että ehkä olimmekin.

Amicus-musikaali oli oma hyppyni takaisin lapsuuden ja varhaisen nuoruuden maailmaan, missä tunteet olivat suuria, ystävyys rajatonta ja keijupölyllä saattoi oppia lentämään. Opinnäytetyöni seuraava luku kuvaa tuota hyppyä.

3 AMICUS-MUSIKAALI

Opinnäytetyöni seuraavassa osiossa kuvaan Amicus-musikaalin työprosessia. Käyn läpi työskentelyä lasten ja nuorten kanssa, koreografioiden luomista ja harjoittamista sekä musikaalin esityskautta.

3.1 Aloitus ja työnjako

Keväällä 2011 koulumme sähköpostiin ilmestyi viesti, jossa haettiin ohjaaja-käsikirjoittaja-koreografia Lapsi- ja nuorisokuoro Lahden Aurinkoisten tulevaan musikaaliproduktioon. Jokin tässä viestissä veti minua puoleensa, ja otin yhteyttä kuoron johtajaan Eija Raskiin. Siitä kaikki lähti liikkeelle. Tapasimme, visioimme koko illan uutta fantasiamusikaalia, ja ilokseni minut palkattiin mukaan produktioon.

Tarkoituksena oli valmistaa parikymmenpäisen kuoron kanssa kokopitkä, fantasia-aiheinen musikaali. Mitään valmista tekstiä ei ollut, vaan käsikirjoitus oli tarkoitus luoda yhteistyössä Aurinkoisten kuorolaisten kanssa. Raskin ajatus oli käyttää teoksen sydänlankana laulaja-lauluntekijä Chisun *Yksinäisen keijun tarina* -kappaletta, jossa keijut, faunit ja peikot haaveilivat maanpäällisestä paratiisista, jossa kaikki ”*eläisivät aina lähekkäin*”. Oikeudet kappaleen käyttämiseen oli jo hankittu.

Jo produktion suunnitteluvaiheessa kuitenkin tajusin, että työmäärä tulisi olemaan minulle liian suuri yksin kannettavaksi. Tämän vuoksi pyysin tiimiimme mukaan teatterintekijä Markus Saaren, joka sai tehtäväkseen produktion ohjaus- ja käsikirjoituspuolen. Näin pystyin itse keskittymään täysin tehtävääni koreografina. Kuoronjohtaja Rask toimi luonnollisesti laulujen harjoittajana ja oli näin vastuussa teoksen musiikillisesta puolesta.

Myöhemmin ajateltuna unoimme tiimistämme täysin vielä yhden tärkeän roolin, nimittäin tuottajan. Tämän henkilön puuttuminen aiheutti meille kaikille sittemmin huomattavan määrän lisätyötä varsinaisten tehtävien lisäksi. Toisaalta nautin näistäkin tehtävistä, vaikka ne osin rajoittivat keskittymistäni varsinaiseen koreografiseen työskentelyyn. Ainakin arvostukseni kaikkia hyviä tuottajia kohtaan kasvoi suuresti.

3.2. Musikaalin työryhmä

Näkyvimmissä osassa musikaalia ovat aina kuitenkin esiintyjät, meidän tapauksessamme Lapsi- ja nuorisokuoro Lahden Aurinkoiset. Kyseinen kokoonpano muodostuu 7–11-vuotiaiden lapsikuorosta ja 12–18-vuotiaiden nuorisokuorosta. Tämän lisäksi Aurinkoisiin kuuluu myös 4–6-vuotiaiden tenavakuoro, joka ei tällä kertaa kuitenkaan ottanut osaa produktion. Kuoron toiminta on alkanut jo vuonna 1982, ja se on 30-vuotisen historiansa aikana kiertänyt esiintymässä myös ulkomailla, viimeisimpinä Espanjassa, Virossa ja Norjassa. Kuoro on valmistanut lukuisia konsertteja ja muita esityksiä, muun muassa Seitsemän Punahilkkaa ja kääpiö -nimisen musiikkiteatteriesityksen vuonna 2008. (Lahden Aurinkoisten www-sivusto, 2013.)

Aurinkoisilla oli produktiomme alussa siis jo paljon esiintymiskokemusta kuorona. Amicus-musikaali oli kuitenkin heidän tähän asti suurin produktionsa ja toi kuorolle mukanaan uusia haasteita. Teoksena musikaali on kymmenistä erilaisista ja erikokoisista palasista koostuva kokonaisuus, jonka päänäkökulmaksi muodostavat musiikki (sävellys), teksti (käsikirjoitus) ja liike (koreografia). Esiintyjien lisäksi työryhmään tavallisesti kuuluvat ohjaaja, kapellimestari, koreografi ja muusikoista koottu bändi. Tämän lisäksi tärkeitä henkilöitä kokonaisuuden kannalta ovat myös valoteknikko, ääniteknikko, puvustaja, lavastaja, maskeeraaja, markkinoija ja tuottaja. Myös meidän produktiossamme olivat kaikki nämä tekijät, tosin pienempään tekijämäärään sulautettuna.

Nuorille esiintyjillemme tulikin kenties uutena asiana, miten monta ihmistä työryhmään heidän lisäksi kuului ja miten kenen tahansa harjoituksista pois jääminen heijastui muihin työryhmän jäseniin, esimerkiksi vastaanäyttelijän tai tanssiparin puuttumisena. Kenties vaikutus oli vielä suurempi kuin kuoroharjoituksissa, missä yleensä useampi ihminen tekee samaa asiaa yhtä aikaa laulaessaan samaa ääntä. Nyt ei kyse ollut kuitenkaan ainoastaan laulamisesta, vaan tehtäviä oli myös puheen ja tanssin saralla. Jokaisella oli paljon omia itsenäisiä tehtäviä, jotka kaikki olivat tärkeitä osia mosaiikkimaisessa teoksessa. Lavalla olijoiden lisäksi myös muusikoiden ja tekniikan piti saada harjoitella kokonaisuutta. Musikaalia työstettiinkin siis ennen kaikkea yhdessä.

3.3. Tarina ja musiikki

Aloitimme ohjaaja-käsikirjoittaja Saaren kanssa musikaalin ideoinnin kesällä 2011. Saimme Raskilta nipun nuotteja, joista aloimme kehitellä tarinan teemaa. Sijoitimme tapahtumat sademetsään, jonka kiehtovaan ja monimuotoiseen maailmaan oli helppo sekoittaa myös mystisiä taruhahmoja fauneista peikkoihin, tietäjäsammakoihin, noitiin ja keijuihin. Teoksen tyyli oli fantasia, joka inspiroi meitä ja uskoimme sen olevan kiinnostava miljöö myös 6–17-vuotialle kuorolaisille, joille tarinaa rakensimme.

Musiikki muodostui suurimmaksi osaksi valmiista kappaleista, joiden tyyli vaihteli kansanlaulusta popmusiikkiin ja lastenlauluista elokuvamusiiikkiin. Kappaleisiin tehtiin uusia sovituksia ja mukana oli myös kuoronjohtaja Eija Raskin oma sävellys. Saimme käyttöömmme myös Ilmari Myllysen valmistaman räp-taustan *Sammakkoräp*-nimistä numeroamme varten.

3.3.1. Käsikirjoitus ja roolijako

Brandenburgin mukaan yksilö pystyy taiteen kautta heijastamaan oman elämäntilanteensa tunteita. Rinnastamalla tätä oman elämänsä tarinaa muiden kanssaihminen tarinaan yksilö voi hänen mukaansa käsitellä sitä, mitä maailmassa oleminen oikeastaan tarkoittaa. (Brandenburg 2008, 19.) Myös Amicus-musikaalin tarina valmistui useiden ihmisten tunteista ja ajatuksista syntyessään yhteistyöstä Aurinkoisten kuorolaisten kanssa. Tarinan ideointiin keskityttiin erityisesti syksyllä 2011 pidetyllä Aurinkoisten kuoroleirillä. Saari kirjoitti leirille musikaalin pohjatarinan, jota kuorolaiset saivat jatkaa ja muokata mieleisekseen. He saivat lisätä tarinaan hahmoja, keksiä vaihtoehtoisia ratkaisuja tarinalle ja ideoida koko Amicus-musikaalin maailmaa. Näin käsikirjoittajamme sai aivan uusia ideoita ja jalosti niitä eteenpäin liittäen ne mukaan lopulliseen käsikirjoitukseen. Ehkä mieleenpainuvin käänne oli, kun joku kuorolaisista halusi ehdottomasti esittää tarinassa merenneitoa. Tämä yllättävä hahmo sademetsän miljööseen synnyttikin lopulta idean koko tarinan loppuratkaisulle.

Mietimme paljon myös tarinan vastavoimaa, ilkeää noitaa, ja tämän kohtaloa. Emme ohjaajan kanssa kuitenkaan halunneet tuoda tarinaamme mustavalkoista

hyvä-paha-asetelmaa ja toisaalta halusimme käsitellä teoksessa erilaisuutta, sen kohtaamista ja kaikkien pohjimmaista tarvetta tulla hyväksytyiksi ja rakastetuiksi. Niinpä pelottava noitakin paljastui lopulta yksinäiseksi olennoiksi, joka halusi vain saada ystäviä.

Oli mielenkiintoista seurata, miten esiintyjät kasvoivat tarinan mukana. Monilla oli mielipiteitä tarinan kulkuun, ja sen aiheet herättivät keskustelua. Lopullisen käsikirjoituksen musikaalille kirjoitti kuitenkin ohjaajamme Saari.

Kuorolaiset saivat myös kertoa toiveensa siitä, miten isoa osaa musikaalissa halusivat esittää, ja moni olisikin halunnut esittää itse pääosaa. Pyrimme miehitystä päättäessämme toteuttamaan kuorolaisten toiveet mahdollisimman hyvin ja antamaan kaikille mielekästä ja omaan ikäkauteen sopivaa tekemistä. Tavoitteenamme oli, että jokaisella olisi oma tähtihetkensä ja että ne, joilla ei ollut paljon repliikkejä, saisivat esimerkiksi tanssia enemmän. Pääosiakin oli lopulta kolme Amicuksen saadessa rinnalleen kaksi tärkeää ystävää, Faunin ja Sammakko Santerin. Rooleihin nimettiin myös varamiehet sairaustapauksien varalta.

3.3.2. Synopsis

Amicus-musikaalin kantavana teemana on ystävyys ja erilaisuuden hyväksyminen. Tarina kertoo myös siitä, miten jokaisella on oma tiensä ja tehtävänsä elämässä ja miten jokainen pystyy mihin tahansa, kunhan vain uskoo itseensä. Sanana *Amicus* tulee latinan kielestä ja tarkoittaa *ystävää*.

Musikaali sijoittuu sademetsän salaperäiseen maailmaan. Tarina kertoo, kuinka sademetsän keskellä sijaitsevassa keijujen valtakunnassa uudet keijut syntyvät sateenkaaresta ja saavat samalla tietää synnyintehtävänsä, kenestä tulee vedenkeiju, kenestä kukkaiskeiju. Kaikki alkaa päivästä, jolloin yksi vastasyntynyt keiju ei kuitenkaan saa synnyintehtävää. Tämä Amicus-keiju päättää lähteä pois keijujen valtakunnasta ja etsiä itse oman paikkansa maailmassa.

Matkallaan Amicus tutustuu Metsänhenkiä huilullaan kutsuvaan Fauniin sekä Santeri Sammakkoon, joka johdattaa heidät sammakoiden valtakuntaan. Ystävykset panevat merkille, että sademetsään on langennut jatkuva sade, joka

alkaa uhata luonnon tasapainoa. Sammakoiden oraakkeli näkee enneunen, jonka mukaan sademetsän keskustassa Suurella Puulla on tapahtumassa jotain pahaa. Amicus ystävineen päättää lähteä ottamaan asiasta selvän.

Selviää, että noitien kuningatar Serafina on vanginnut Suurelle Puulle kaksi merenneitoa ja pitää näiden avulla jatkuvaa sadetta yllä. Hän pyrkii tuhoamaan sademetsän ja nousemaan siten sen valtiattareksi. Amicuksen seurueeseen liittyvät noitakuningattaren entiset peikkoapulaiset sekä merenneitojen Feindil-sisar. Yhdessä he vapauttavat vangitut merenneidot ja saavat lopulta myös noitakuningattaren puolelleen. Serafina kertoo, miten olisi halunnut vain saada ystäviä, ja saadessaan muilta anteeksi tihutyönsä tulee osaksi sademetsän suurta perhettä.

Seuraa ilojuhla, mutta Amicus on surullinen. Hän ei vielääkään ole löytänyt synnyintehtävänsä. Muut eivät iloltaan ota hänen huoliaan todesta, ja muiden juhliessa Amicus-keiju kuolee suruun. Silloin hänelle ilmestyvät Metsänhenget. He kertovat, että hänen synnyintehtävänsä on olla ystävä, ja että hän saa vielä tilaisuuden palata takaisin ystäviensä pariin. Amicus herää henkiin ja löytää paikkansa maailmassa.

3.4. Harjoitukset

Varsinaiset harjoitukset Aurinkoisten kuoron kanssa alkoivat syksyllä 2011. Pidimme ohjaaja Saaren kanssa kuorolaisille viikoittain puolentoista tunnin mittaiset musikaaliharjoitukset, joihin osallistui kaksikymmentäneljä 6–17-vuotiasta esiintyjää. Tämän lisäksi Aurinkoisten normaalit kuoroharjoitukset pidettiin Raskin ohjaamina viikoittain. Kuorolaisten laaja ikäjakauma toi oman haasteensa teoksen luomisprosessiin. Toisaalta se osoittautui myös mielenkiintoisella tavalla yhteisöllisyyttä lisääväksi asiaksi, kun vanhemmat kuorolaiset saivat olla esimerkkinä nuoremmille ja pitää heistä huolta, välillä myös toisin päin.

Aloitimme harjoitukset pitämällä kuorolaisille muutaman viikon ajan perustavan laatuja draamaharjoituksia. Niiden tarkoitus oli paitsi tutustuttaa kuorolaiset

meihin ja työtapoihimme myös rohkaista heitä uudenlaiseen ilmaisuun ja ryhmässä tekemiseen. Kuorolaiset olivat esiintyneet paljon ennenkin ja tehneet myös pienimuotoisempia musiikkinäytelmiä, mutta varsinaisesta näyttelijäntyöstä ja tanssin harjoittelusta suurimmalla osalla ei juuri ollut kokemusta. Aloitimme siis perusteista: älä käännä selkäsi yleisöön päin, puhu rauhallisesti, selkeästi ja kuuluvasti, virheitä ei kannata pelätä, sillä et koskaan ole lavalla yksin. Mietimme myös, miten tukea kaveria lavalla ja mikä on ryhmätyöskentelyn merkitys teatterissa.

Weston korostaa, kuinka tärkeää ohjaajan on ymmärtää se hillittömän pelon määrä, jonka näyttelijä joutuu esiintyessään käymään läpi. Hän muistuttaa, että näyttelijä pelkää usein kritiikkiä niin paljon, että tekee mieluummin lattean suorituksen kuin yrittää kaikkensa ja luisuu ylinäyttelemisen puolelle. (Weston 1999, 73–74.) Hänen mukaansa kaikki näyttelijän pelot ja jopa väsymys voidaan kuitenkin kääntää energiaksi lavatyöskentelyssä. Hän muistuttaa, että väsyneenä näyttelijä ei jaksakaan pelkojaan ja suojapanossariaan yllä ja siten tulee enemmän läsnä olevaksi kaikkeen mitä tekee. (Emt. 87–88.) Tämän huomasimme myös oman produktiomme harjoituksissa. Koska näyttelijämme eivät kuitenkaan olleet ammattilaisia, vaan vasta lapsia ja nuoria, pidimme kaikkein tärkeimpänä tietenkin uuden oppimista, kenties myös omien mukavuusalueiden ulkopuolelle kurottamista ja itsensä ylittämistä. Lisäksi pidimme silti kiinni teatterin teon peruseriaateista, kuten sitoutumisesta, yhteistyöstä ja pyrkimyksestä turvalliseen ryhmähenkeen. Korostimme, miten tärkeää on antaa toisille työrauha ja arvostaa niin muiden kuin omaakin panosta yhteisen päämäärän eteen.

Näin pitkäjänteiseen koko vuoden kestävään produktioon sitoutuminen oli kuorolaisille toisinaan haaste itsessään. Olin itse tähän asti tehnyt töitä lähinnä esiintyvään ammattiin opiskelevien tai siinä jo toimivien ihmisten kanssa, enkä kenties aina muistanut, että tämä on kuitenkin vain lasten harrastus, kuten vanhemmat meitä välillä muistuttelivat. Kunnianhimoisesta ja suuresta produktiosta kun oli kyse, oli kuitenkin välillä hankala ymmärtää asennetta, että joku lapsi tai nuori ei tule moneen viikkoon harjoituksiin, mutta siitä huolimatta ilmoittaa tulevansa kyllä itse esitykseen. Jälkeenpäin ajatellen meidän olisikin siinä pitänyt aloittaa koko harjoituskausi luennolla musikaalin tekemiseen liittyvistä peruseriaateista.

3.5. Koreografiat

Koreografioiden suunnitteleminen ja toteutus Amicus-musikaalille oli paljon haastavampi, opettavaisempi ja merkittävämpi kokemus kuin mihin olin osannut varautua. Esiintyjien ikäjakauma oli laaja, ja suurin osa heistä ei ollut juuri tanssinut aiemmin, mikä loi jo lähtökohtaisesti oman haasteensa koreografioiden laatimiseen. Tämä ei toki ollut ensimmäinen koreografinen työni, olin saanut siitä kokemusta jo opiskeluaikojeni teatteriproduktioista, mutta niissä tanssijani olivat olleet aikuisia ja puoliammattilaisia. Nyt tilanne oli toinen, mutta sitäkin kiehtovampi. Koska pidin tarpeettomana käyttää rajallista harjoitusaikaamme jonkin tietyn tanssitekniikan opetteluun, pyrin käyttämään lasten ja nuorten omaa luontaista liikekieltä koreografioiden materiaalina ja luomaan heidän kauttaan näin uutta liikemateriaalia ja -sanastoa. Toki myös uusia taitoja opeteltiin. Tärkein tavoitteeni oli kuitenkin saada esiintyjäni uskaltautumaan ulos kuorestaan, tulemaan tietoisemmiksi omasta kehostaan ja ilmaisemaan sillä.

Toisinaan kuitenkin myös minä sain opetusta. Tuntikausia kyhäämäni hengentuote saatettiin teilata täysin 10-vuotiaan tanssijani toimesta hänen todetessaan, että tämä ei kyllä toimi eikä hän ainakaan suostu sitä esittämään. Tällöin minulle opetettiin paitsi huumorintajuni venymistä myös suunnitelmieni muuttamiskykyä. Minun piti miettiä, esitinkö asiani liian epäselvästi, ja kokeilla samaa toista kautta, ja toisaalta pitää pääni ilman, että loukkaannuin ja muutuin tanssijoilleni tiuskivaksi hirmuvaltiaaksi. Sinänsä arvostan suuresti lasten ja nuorten suorasukaisuutta, sillä he sanovat yleensä vasten kasvoja sen, mitä aikuiset purnaavat puolestaan selän takana. Niinpä lasten ja nuorten kanssa kommunikointi on kaunistelemattomuudestaan huolimatta mielestäni usein aidompaa ja vastavuoroisempaa kuin miellyttämiseen opetettujen aikuisten kanssa.

Käytin koreografioissani mahdollisimman monimuotoista liikemateriaalia ja pyrin tavoittamaan niillä kunkin musiikin ja kohtauksen oleellisen tunnelman. Seuraavassa osiossa kerron tarkemmin jokaisesta Amicus-musikaaliin valmistamastani tanssista.

3.5.1. Keijujen syntyanssi

Musikaalin alussa on kohtausta, jossa uudet keijulapset syntyvät sateenkaaresta. Toteutin sateenkaaren eri värisillä pitkillä silkkiliinoilla, jotka muodostivat silkkisen porttikäytävän syntyville keijuille. Vanhemmat keijut pitelivät liinojen päästä kiinni ja heilauttivat liinoja ylöspäin sitä mukaa kuin uudet keijut kulkivat niiden alta. Porttikäytävän päässä uudet keijut saivat synnyintehtävänsä ja tanssivat vuorollaan pienen tanssisoolon. Musiikkina toimi Veikko Samulin ja Jorma Toiviaisen kappale *Sateenkaaren päässä*.

Uudet keijut olivat myös työryhmämme nuorimmat, mikä asetti oman haasteensa soolo-osuuksien suunnittelulle. Havaittiin, että mitä yksinkertaisempi ja selkeämpi liike on, sitä paremmalta se näyttää. Luotin myös pienten keijujen koskettavuuteen itsessään, enkä joutunut pettymään. Uusien keijujen syntymätanssista tuli mielestäni yksi koskettavimmista kohtauksista koko musikaalissa.

3.5.2. Amicuksen soolo

Musikaalin ainoa varsinainen tanssisoolo tuli pääosallemme Amicukselle Jussi Rasikankaan ja Matti Laasosen kappaleeseen *Hassu tyttö*. Roolin esittäjä oli tanssinut ennenkin, joten liikekielessä voitiin käyttää myös monimutkaisempia liikkeitä, hyppyjä, piruetteja ja jopa akrobatiaa. Pysin kuvaamaan tanssilla tunnetilan vaihdosta surusta ja haikkeudesta iloon ja toiveikkuuteen, mistä kohtauksessa oli kyse.

Sooloa harjoiteltiin omalla ajallamme erillisissä soolotanssiharjoituksissa. Harjoitukset sujuivat erittäin hyvin, mutta myöhemmin roolivaatteiden mukaan tulo hieman mutkisti tanssi-ilmaisua hameenhelmojen noustessa tanssijan korviin esimerkiksi kärrynpyörissä. Opin siis sen, miten tärkeää roolivaatteissa harjoittelu on jo mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Tässä tapauksessa jouduimme siis muuttamaan joitakin tanssiliikkeitä vielä aivan viime tingassa.

3.5.3. Metsänhenkien tanssi

Omasta mielestäni kenties näyttävimmät hahmot Amicus-musikaalissa olivat Metsänhenget. Henget haluttiin esittää abstrakteina ja hieman mystisinä hahmoina, minkä vuoksi heitä esittävien tanssijoiden kasvot peitettiin valkoisilla kokonaamioilla. Alkuperäinen ideani oli, että henget tanssisivat suurien viittamaisten kankaiden kanssa tullen vähitellen niiden alta esiin. Henkien tanssi myös esitettiin tällä versiolla Lahden joulutorilla 2011, missä mainostimme tekeillä olevaa musikaaliamme. Kankaat osoittautuivat lopulta kuitenkin hankaliksi ja tuntuivat enemmänkin rajoittavan kuin tukevan tanssijoiden liikkeellistä ilmaisua. Lopullisessa esitysversiona Metsänhengillä oli yllään kevyestä kankaasta tehdyt monikerroksiset mekot, jotka sopivat tanssiin lopulta paljon paremmin. Tässäkin tapauksessa vaatteet jonkin verran myös muokkasivat lopullista koreografiaa.

Metsänhenkien tanssi oli neljän hengen koreografia Karl Jenkinsin kappaleeseen *Adiemus*. Hain liikekieleen toisaalta majesteettillista hitautta ja sitkoa, toisaalta aksentteja. Tanssijat liikkuvat tilassa muodostaen erilaisia symmetrisiä kuvioita ryhmänä ja ottaen välillä toisiinsa myös fyysistä kontaktia. Tanssi kuvaa metsänhenkien loitsua, jolla he pelastavat puun alle jääneen Santeri-Sammakon.

3.5.4. Peikkotanssi & merenneito

Kahdelle peikolle ja yhdelle merenneidolle valmistettu koreografia oli ennen kaikkea laulunumero, johon pyrin tekemään solistisia osuuksia tukevaa liikettä. Pyrin myös käyttämään tanssissa koko lavaa ja tekemään suuria liikelinjoja. Koreografia tehtiin Felix Körlingin kappaleeseen *Oli kerran*.

Haasteena ja kiehtovuutena kyseisessä tanssissa oli kolmen esiintyjän erilainen lavaolemus ja liikekieli yhden esittäjän ollessa jo aikuinen ja kuoromme johtaja, yhden nuori poika ja yhden teini-ikäinen tyttö. Tanssija-aineksen monivärisyys toi mielestäni tanssiin lopulta juuri sen särmän ja mielenkiinnon, mitä kyseinen kohtaaisikin.

3.5.5. Pääkolmikön tanssi

Musikaalin pääosille, Amicukselle, Faunille ja Santeri Sammakolle, tehty tanssi edusti produktiomme perinteisintä musikaalitanssinumeroa. Tanssi tehtiin Heli Ahvenaisen kappaleeseen *Tyytyväinen Santeri*, ja se sisälsi kuvailevaa, lähes pantomiimista liikekieltä, jazz- ja paritanssin elementtejä ja jopa taustatanssikuoron. Ohjaajan mielikuvissa oli Santeri Sammakko, joka tanssisi vanhojen musikaalielokuvien Fred Astaire -tyyliin silinterihattu päässä ja keppi kädessä. Omasta mielestäni tavoitin tämän vision melko hyvin, ja esiintyjät kruunasivat lopputuloksen sädehtivällä lavakarismallaan.

3.5.6. Sammakkoräp

Kaikkein tyytyväisin produktion koreografioista olin Sammakkoräppiin. Myös kuorolaiset tuntuivat tekevän sitä kaikkein mieluiten. Räpin taustamusiikki oli Ilmari Myllysen käsialaa.

Sammakkoräpin esikuva oli erityisesti street-tanssissa käytetty tanssi-battle: tanssijat muodostavat piirin, jonka keskellä he haastavat toisiaan näyttämällä mahdollisimman näyttäviä tanssiliikkeitä ja -temppeja. Halusinkin käyttää tässä koreografiassa kaiken akrobaattisen osaamisen, mitä esiintyjäryhmästä löytyi. Paljon valmiita temppeja olikin jo hallussa kärrynpyörästä puolivolttiin, lisäksi harjoittelimme myös uusi temppeja ja pariakrobatiaa.

Sammakkoräp-koreografiassa olin erityisen tyytyväinen siihen energiaan, mitä esiintyjistä saatiin esiin. Oli myös hienoa, miten isommat ja pienemmät tanssijat tekivät yhteistyötä. Mielestäni kyseinen tanssi oli yksi kollektiivisimmista kohtauksista koko musikaalissa.

3.5.7. Satakieli

Toinen puoliaika alkoi Jari Pylväisen kappaleella *Satakieli*, ja halusimme numeroon myös fyysisesti satakielen. Eräs esiintyjistä osasi ajaa yksipyöräisellä, ja sain idean tämän taidon hyödyntämisestä linnun lentona. Koreografia oli kaikessa yksinkertaisuudessaan se, että tanssija ajoi lavaa ympäri

yksipyöräisellään räpytellen käsivarsiinsa kiinnitettyjä linnunsiipiä. Tässä tapauksessa tuli todistettua viisaus ”less is more”, ja olin lopputulokseen todella tyytyväinen.

3.5.8. Noitien tanssi

Noitien tanssi sijoittui musikaalin loppupuolelle, jossa noidat pyrkivät ottamaan vallan sademetsästä. Hain tanssiin street-tanssin elementtejä, voimakasta maadoitusta, jännitettä ja uhkaa. Tanssijat olivat esiintyjistä vanhimpia, joten käytin tanssissa vaihtelevia rytmejä, eriaikaisuutta ja solistisia liikkeitä.

Sain inspiraation tanssiin mustista, pitkistä ja hupullisista viitoista, jotka halusin noidille päälle. Viitat peittivät osittain noitien kasvot, mikä toi mielestäni hahmoihin vielä lisää pelottavuutta.

Koreografian musiikkina toimi Tuomas Kantelisen *Sotaan lähtö* Rölli ja Metsänhenki -elokuvasta.

3.5.9. Loppujuhlatanssi

Musikaalin viimeinen varsinainen tanssinumero tehtiin kansanmusiikkikappaleeseen *Mitä sie sittanen siriset*. Käytin tässä koreografiassa liikkuvaa piiriä, jonka kehällä näytettiin vuorollaan erilaisia liikkeitä yksin, pareittain ja kolmissin. Harjoittelimme pienissä ryhmissä erilaisia kontaktiin perustuvia hyppyjä ja pyörimisiä ja hyödynsimme niitä tanssissa. Jätin paljon päätösvaltaa myös tanssijoille heidän saadessaan itse päättää, minkälaisen tempun tai liikkeen halusivat vuorollaan näyttää. Tärkeintä oli, että jokainen oli vuorollaan niin sanotusti valokeilassa ja sai näyttää osaamistaan. Mieleeni jäi erityisesti erän vanhemman kuorolaisen tekemän hieno *moonwalk* Michael Jackson -tyyliin.

3.6. Bändin liittäminen kokonaisuuteen

Erittäin tärkeää osaa musikaalissamme esitti kuusihenkinen live-bändi, joka koostui pianistista, huilistista, viulistista, sellististä, klarinetisti-basistista ja rumpalista. Osa bändin jäsenistä oli entisiä Aurinkoisten kuorolaisia.

Olimme iloisia siitä, että saimme näinkin kattavan määrän ammattitaitoisia muusikoita produktioomme. Täysin ilman draamaa bändikään ei kuitenkaan selvinnyt. Kävimme läpi hetkellisen paniikin, kun pianistimme vain muutamaa viikkoa ennen ensi-iltaa ilmoitti, ettei hän pääsekään osallistumaan koko produktioon. Onneksi saimme pian järjestettyä hänen paikalleen uuden pianistin. Toinen jännitysmomentti koitti ensimmäisissä bändin kanssa pidetyissä harjoituksissa, joissa törmäsimme yllättävään ongelmaan: koreografiani oli tehty levyltä kuunteleminiin kappaleisiin, mutta bändin nuoteissa oli niistä erilaiset sovitukset. Minun olisi tietenkin pitänyt tulla ajatelleeksi näinkin yksinkertaista asiaa jo koreografioita tehdessäni, mutta jostain syystä se oli jäänyt minulta huomiotta. Kappaleita ja koreografioita siis hiottiin ja sovitettiin uudelleen. Pidimme bändin kanssa erillisiä harjoituksia, ja kärsivällisten muusikoidemme ansiosta musiikki ja tanssi saatiin lopulta yhdistettyä saumattomasti toisiinsa.

3.7. Tuottaminen ja markkinointi

Musikaalin valmistamiseen kuului paljon muutakin kuin tanssien ja kohtausten harjoittelua. Tiesin tämän, mutta en koskaan aiemmin ollut tullut ajatelleeksi, miten paljon muuta se todella sisälsi.

Koimme tärkeänä teoksen markkinoinnin, jotta saisimme suurelle työllemme kaikkiin viiteen – sittemmin kuuteen – näytökseen katsojia ja samalla hyvää mainosta Aurinkoisten kuorolle. Ensin tarvittiin musikaalin juliste. Valokuvaaja Heidi Kotilainen otti pääosan esittäjästämme kuvan, jossa Amicus-keiju istuu surullisena metsässä. Tämän jälkeen Anna Polkutie taittoi kuvasta julisteen ja lentolehtisen, jotka saimme pian painoon. Seuraavaksi lähetimme kaikille Lahden seudun päiväkodeille sekä ala- ja yläkouluille tiedotteen musikaalista. Julisteita levitettiin harrastuspaikkoihin, kauppojen ilmoitustauluille ja työpaikoille – myös

kuorolaiset ja heidän vanhempansa osallistuivat tähän työhön. Lippuvarauksia alkoi tulla, ja minä vastasin Raskin kanssa niiden vastaanottamisesta.

Oma työnsä oli harjoitustilojen järjestämisessä. Saimme onneksi harjoitella vuoden läpi Lahden Musiikki- ja draamainstituutilla ja näytösten lähetessä siirryimme esityspaikkaamme Vaahterasalille. Saimme käyttöömmme lavalle Vaahterasalin raisereita eli korotettuja tasoja ja verhoilimme ne Eurokankaan sponsoroimilla puoli-ilmaisilla kankailla. Esiintymispukuja vuokrattiin Liikuntakoulu Hot Clubilta ja Dilalta, osa ostettiin tai ommeltiin itse. Pukujen hankkimiseen ja ompeluun saatiin korvaamatonta apua myös vanhemmilta.

Vaahterasalin omassa tekniikassa ei ollut tarpeeksi poskimikrofoneja näin isolle esiintyjäjoukolle, mutta onneksi apua saatiin Tiirismaan koulun varastoista. Äänimiehenä hääräsi itse ohjaajamme Saari, joka auttoi Vaahterasalin omaa tekniikkaa Ilkka Kiveä myös valaistuksen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Myös maskeeraus oli fantasiaateemaisessa esityksessä oleellinen. Tähän tekijät löytyivät koulutuskeskus Salpauksesta, jonka kosmetologiopiskelijat toteuttivat meikit kaikille satuhahmoille keijuista sammakoihin ja noitakuningattaresta Fauniin saakka. Kävimme kuorolaisten kanssa Salpauksen kosmetologilinjalla ensin koe- ja suunnittelumeikissä ja ideoimme maskeja yhdessä kosmetologiopiskelijoiden kanssa. Maskit tuntuivat merkitsevän esiintyjille yllättävän paljon, vanhempien mukaan he tunsivat siten olonsa erityisen tärkeiksi. Maskeeraajat olivat myös mukana jokaisessa esityksessä.

Paria kuukautta ennen ensi-iltaa otimme yhteyttä lehdistöön. Etelä-Suomen Sanomien toimittaja kävi seuraamassa harjoituksiamme ja kirjoitti musikaaliamme kuvallisen artikkelin, joka julkaistiin iloksemme juuri ensi-iltapäivänämme. Lisäksi Uusi Lahti ja Työväen Sävel kirjoittivat musikaaliamme artikkelit. Uuden Lahden ja Etelä-Suomen Sanomien artikkelit löytyvät opinnäytetyöni liitteestä 2.

3.7.1. Valokuvaus

Erittäin tärkeä osa Amicus-musikaalin tuotteistamista ja markkinointia oli sen valokuvaus. Olimme onnekkaita saadessamme tiimiimme ammattikuvaaja Heidi

Kotilaisen, joka kävi kuvaamassa viimeisiä harjoituksiamme sekä pariakin varsinaisista esityksistä. Käytimme valokuvia Amicus-musikaalin mainonnassa sekä myöhemmin Aurinkoisten vuonna 2013 valmistuneiden nettisivujen materiaalina.

Kotilaisen ottamissa kuvissa näkyy elävästi se hohde ja energia, joka esiintyjistä säteili, sekä se vahva tunnelma, joka esityksissä vallitsi. Voitaisiin ehkä puhua jopa voimauttavasta valokuvasta, ainakin sellainen vaikutus kuvilla oli minuun. Kotilaisen valokuvat konkretisoivat itselleni sen, miten upean työn olimme todella saaneet aikaan ja antoi uskoa produktion onnistumiseen myös silloin, kun aikataulut olivat tiukimmat ja kaikki vielä kesken. Produktion päätyttyä jokainen kuorolainen sai ohjaustiimiltämme lahjaksi Kotilaisen ottaman henkilökohtaisen valokuvan esiintymisestäään Amicus-musikaalissa.

Esimerkkejä Kotilaisen produktiostamme ottamista valokuvista löytyy opinnäytetyöni liitteestä 4.

3.8. Esitykset

Teatteriesityksiin on kautta aikojen liittynyt magiikkaa. Lehtosen mielestä teatteriesityksessä on vielä tänäkin päivänä olemassa voimakkaan rituaalinen, jopa samanistinen ulottuvuus: pimennetyssä katsomossa matkataan mielikuvituksen ja illuusion varassa johonkin toiseen todellisuuteen, toiseen aikaan ja heijastetaan siihen omat tunteet (Lehtonen 2010, 12). Magiikkaa ja jännitystä oli ilmassa myös Amicus-musikaalin ensi-iltapäivänä. Vaahterasalin aula koristeltiin kuoron historian varrelta otetuilla valokuvilla, kahvio järjestettiin ja käsiohjelmat laitettiin esille. Laitoimme nähtäväksi myös Kotilaisen ottamat upeat kuvat musikaaliamme. Ohjaajamme Saari työskenteli kaikissa näytöksissä äänimiehenä, minä taas kuiskaajana. Raskilla oli musikaalissa paitsi kuoronjohtajan myös Bibina-peikon rooli.

Kokemuksena erityisesti ensi-ilta oli huikea. Työmme kaikki palaset yhdistyivät viimein kokonaisuudeksi, ja itse kuorolaiset loistivat kuin tähdet. Uskon, että se oli meille kaikille hieno palkinto vuoden kestäneestä työstä. Amicus-musikaalin

näytökset sijoittuivat huhtikuun 2012 loppupuolelle ja toukokuun alkuun. Erityisesti koululaisnäytökset olivat niin suosittuja, että päädyimme järjestämään yhden lisänäytöksen viiden ensimmäisen näytöksen lisäksi. Yhteensä musikaalia kävi katsomassa 759 henkeä.

Oli mielenkiintoista seurata, miten erilaiset yleisöt vaikuttivat esiintyjiin. Osa luokkatovereistani Lahden Musiikki- ja draamainstituutin musiikkiteatterilinjalta kävi toimimassa meille ennakkoyleisönä ja heidän iloiset reaktionsa, aplodinsa ja kannustava palautteensa vaikuttivat positiivisella tavalla myös esiintyjien lavatyöskentelyyn. Tämän vastapainona eräässä näytöksessä katsomon puolella oli hieman tavallista äänekkäämpiä nuoria, joiden naureskelu ja kikattelu takarivissä asettivat lisähaasteita myös esiintyjille. Uskon, että molemmat kokemukset olivat esiintyjille tärkeitä. Kannustus ja toisaalta häiriötekijöistä huolimatta esiintyminen kasvattivat toivottavasti molemmat heidän itseluottamustaan. Jokainen näytös meni eteenpäin, ja esiintymissuoritukset hioutuivat kerta kerralta.

Saimme näytöksistä paljon positiivista palautetta suoraan katsojilta ja osa katsomossa olleista lapsista innostui myös lähtemään Aurinkoisten toimintaan mukaan. Itselleni koskettavin palaute tuli kuitenkin tuolloin 5-vuotiaalta kummitytöltäni. Hän oli esityksen nähtyään leikkinyt kotona päiväkausia ”Amicusta” ja päätenyt myös pohtimaan ääneen kuolemaa ja sen merkitystä. Olin otettu siitä, miten niinkin pieni lapsi oli tästä päätellen jaksanut seurata intensiivisesti koko näytöksen ja jopa poiminut tarkoituksella hieman abstrakteiksi jättämiämme teemoja esityksestä.

Työmme lopputulos näkyi mykistävimmän kuitenkin esiintyjissämme. Harjoitusten alkuvaiheessa lähes puhumattomista ujostelijoista ja solmulle kääriytyneistä angstipalloista kehittyi ensi-iltaan mennessä esiintymisestä täysin siemauksin nauttavia katseen vangitsijoita. Vaikka ei se helppoa ollut, 10-vuotiaan esiintyjän sanoin: ”Ennen kun mä menin sinne lavalle, mua jännitti ihan sikana. Mutta sitten lavalla mä vaan unohdin sen ja ajattelin, että tää näyttelyminen on niin ihanaa!”

4 AMICUS-MUSIKAALIN VAIKUTUS AURINKOISTEN KUOROON JA KUOROLAISIIIN

Opinnäytetyöni viimeisessä osiossa käsittelen Aurinkoisten kuorolaisille, näiden vanhemmille sekä kuoron johdolle laatimani kyselytutkimusta ja sen tuloksia. Kyselytutkimuksen avulla pyrin selvittämään, millainen prosessi Amicus-musikaalin valmistaminen heille oli ja mitkä olivat sen vaikutukset Aurinkoisten kuoroon sekä kuorolaisten itsetuntoon ja minäkuvaan.

4.1 Kyselytutkimus Amicus-musikaalista

Työrupeamme Amicus-musikaalin parissa oli pitkä ja mielenkiintoinen. Vuoden aikana ehti tapahtua paljon tutustumisen, yhteisen luottamuksen synnyttämisen ja lopulta päämääräämme esityksiin pääsemisen kautta. Pitkä harjoituskausi tarjosi kiehtovan mahdollisuuden seurata lasten ja nuorten kehitystä esiintyjinä ja persoonina. Omasta näkökulmastani katsottuna heistä jokainen kävi läpi huikean kehityskaaren, jokainen omanlaisensa.

En kuitenkaan voinut olla varma, miten he itse kokivat asian ja miltä kaikki vaikutti heidän vanhempiansa ja kuoron johdon silmissä. Tämän vuoksi tein Aurinkoisten kuorolle kyselytutkimuksen, jossa pyrin selvittämään heidän kokemuksiaan Amicus-musikaalissa mukana olemisesta ja sen vaikutuksista Aurinkoisten kuoroon ja kuorolaisiin. Tein erillisen kyselyn niin kuorolaisille, heidän vanhemmilleen kuin kuoron johdollekin. Kyselyt löytyvät opinnäytetyöni liitteestä 1.

Valli kuvaa kyselylomaketutkimusta yhtenä perinteisimmistä tavoista kerätä tutkimustietoa. Hän painottaa sitä, miten tutkijan tekemät kysymykset luovat pohjan tutkimuksen onnistumiselle, ja siksi niiden tulisi olla mahdollisimman yksiselitteisiä ja selkeitä. (Valli 2010, 103–104.) Rakensin oman kyselylomaketutkimukseni avoimista kysymyksistä, koska halusin antaa vastaajille tilaa tuoda ajatuksiaan esiin vapaasti. Toivoin saavani näin myös uusia näkökulmia aiheeseen. Lähetin kyselyistä osan postitse ja sähköpostitse ja osan jaoin henkilökohtaisesti suoraan vastaajille. Kysely oli henkilökohtainen, mutta nuorimmilla kuorolaisilla oli lupa käyttää vanhempiaan apuna vastausten

kirjaamisessa. Kaikkien vastaajien kesken arvottiin videovuokraamon lahjakortti. Koska kyselyt kuitenkin käsiteltiin nimettöminä, arvontaan osallistuvien nimet tuli kirjoittaa erilliselle paperille kyselyn anonyymiuden säilyttämiseksi.

Kyselyni koostui viidestä osasta. Ensimmäisen osan kysymykset koskivat vastaajan sukupuolta ja kuorolaisille tehdyssä kyselyssä myös ikää. Toisen osan kysymykset koskivat vastaajien kokemuksia Amicus-musikaalin harjoitusprosessista, kolmannen osan kysymykset taas itse esityksiä. Kyselyn neljäs osa käsitteli produktion vaikutuksia kuorolaisiin ja Aurinkoisten kuoroon. Viimeinen osa oli varattu niin sanotulle vapaalle sanalle, missä vastaajat saivat kertoa mahdolliset muut mielessään olevat asiat, joita kysymyksissä ei heistä käynyt ilmi.

Laine kuvaa Aaltolan ja Vallin kirjassa *Ikkunoita tutkimusmetodeihin II* tutkimusta tapana tehdä tietoiseksi ja näkyväksi se, mikä on koettu, mutta jota ei vielä tietoisesti ole ajateltu. Hän korostaa sitä, miten tutkija ryhtyy hankitun tutkimusaineiston kanssa vuoropuheluun ja pyrkii näin ymmärtämään ilmiön syitä ja seurauksia. (Laine 2001, 31, 34.) Seuraavissa kappaleissa pyrin juuri tähän.

4.2. Palaute kuorolaisilta

Lähetin kyselyn 24 kuorolaiselle ja sain vastauksia yhteensä 14. Kyselyyn vastasi siis 58,3 % kuorolaisista. Vastaajien ikäjakaumassa 6–9-vuotiaita oli 14 %, 10–12-vuotiaita 50 % ja 13–18-vuotiaita 36 %. Vastaajista 13 oli tyttöjä ja poikia yksi.

Kuorolaisten antamissa vastauksissa nousivat esiin teemat erityisesti esiintymisjännityksestä, mokaamisen pelosta sekä toisaalta itsensä ylittämisestä ja uusien puolien löytämisestä itsestään.

Harjoitukset ja ryhmässä tekeminen koettiin yleisesti ottaen mukavina asioina. Osan mielestä toisten kuorolaisten edessä harjoittelu oli jännittävää, osalla taas oli ryhmässä tekemisestä jo paljon aiempaa kokemusta. Haasteina koettiin kaikkien yksityiskohtien, kuten laulujärjestyksen ja repliikkien, muistaminen, ohjaajien

kuunteleminen sekä se, että joskus harjoituksissa joutui odottamaan omaa vuoroaan pitkiäkin aikoja. Positiivisina asioina mainittiin muun muassa tanssien ja repliikkien harjoittelu, hyvä yhteishenki, kaikkien huomioon ottaminen ja se, että pääsi vaikuttamaan käsikirjoitukseen. Moni mainitsi tärkeänä seikkana myös yksinkertaisesti yhdessä olemisen ja tekemisen.

”Varsinkin ryhmätyönä Amicus oli tosi hieno musikaali.” (10–12-vuotias kuorolainen)

Esiitysten suhteen moni piti tärkeänä yksin esiintymistä esimerkiksi soolo-osuuksissa ja isommissa rooleissa sekä ylipäättään lavalla olemista. Myös ensi-illan jälkeinen helpottunut ja hyvä olo toistui vastauksissa.

”Kaikista parhainta oli se kun ensi-illan jälkeinen fiilis oli aivan mahtava. Pitkästä aikaa tuli onnistumisen tunne ja oli kiva kuulla kuinka kaikki tutut oli itkeny mun soolon aikana.” (13–18-vuotias kuorolainen)

Esiitystilanteen haasteina mainittiin esiintymisjännitys, nopeat roolivaihdot, kaiken lavalla tehtävän muistaminen, keskittyminen ja pohan pitäminen. Osalle esiintyminen yleisön edessä oli jo tuttua aiemmista harrastuksista ja produktioista, mutta monet kokivat lavalla ja yleisön edessä olemisen kuitenkin jännittäväksi ja jopa pelottavaksi asiaksi. Esiintymisessä saavutettiin tästä huolimatta suuria onnistumisen elämyksiä.

”Se tuntui aivan upealta! Ei oikeasti ole parempaa tunnetta kuin se, että menee esiintymään yleisön eteen ja onnistuu siinä.” (13–18-vuotias kuorolainen)

”Tykkään esiintyä ja tykkään, että on yleisö. Huomasin, että minua jännitti vähän.” (6–9 -vuotias kuorolainen)

Omaan onnistumiseen esityksissä oltiin kautta linjan melko tyytyväisiä, jopa erittäin tyytyväisiä. Osassa vastauksissa mainittiin, että onnistuminen oli kovan harjoittelun ja parhaansa yrittämisen tulosta.

”Mut tunnustan, että tein parhaani ihan oikeesti ja enempiä en ois voinu tehdä.” (13–18-vuotias kuorolainen)

Monien vastaajien mukaan Amicus-musikaalissa mukana olo toi heille oppia esiintymisestä, äänenkäytöstä ja toisten huomioon ottamisesta. Toisaalta produktio opetti monien mukaan sen, ettei tarvitse pelätä, että nolaa itsensä tai mokaa. Monet myös mainitsivat itsetuntonsa parantuneen produktion aikana ja kertoivat huomanneensa, että he pystyivät paljon enempiin kuin olivat aiemmin luulleet. Vastaajat kertoivat, kuinka olivat oppineet voittamaan pelkonsa ja löytäneet itsestään uusia taitoja ja jopa luonteenpiirteitä. Osalle vastaajista produktio oli myös tuonut selkeyttä omiin tulevaisuuden suunnitelmiin ja opiskeluihin.

”Ennen en lavalla (tai missään) voinut kunnolla esiintyä, kun pelotti, että mä mokaan kuitenkin. Eli nyt on jo helpompi esiintyä. Mutta ei se pelko ole minnekään kadonnut, heikentynyt vaan. - - Mulla on itseluottamusta paaaljon enemmän kuin ennen esityksiä/ harjoituksia.” (10–12-vuotias kuorolainen)

Haasteina produktiossa koettiin monien asioiden samanaikainen tekeminen, repliikkien ja lavatoimintojen muistaminen, esiintymisjännitys sekä stressin sietäminen. Yleinen mielipide kuitenkin oli, että haasteista selvitettiin hyvin.

Moni vastaaja kertoi kyselyn lopussa, että Amicus-musikaali oli ollut upea ja ikimuistoinen kokemus. Eräs vastaajista kertoi tutustuneensa musikaaliharjoitusten myötä paremmin muihin kuorolaisiin, ja että produktiossa mukana olo oli tuonut tukea omaan elämään ja uskoa itseensä.

”Vaikka en olekaan muuten vahva ja olen sirpaleinen, niin lavalla sain kokea maailman ihanimman tunteen. Sen, että vaikka elämäni onkin todella raskasta ja mielialat vaihtelee todella paljon, niin kumminkin tajusin sen, että minäkin voin loistaa yhtä kirkkaasti kuin kaikki muutkin.” (13–18-vuotias kuorolainen)

4.3. Palaute vanhemmilta

Lähetin kyselyn 24 vanhemmalle. Sain vastauksia yhteensä 11. Kyselyyn vastasi siis 45,8 % kuorolaisten vanhemmista. Lasken tässä vanhempia olevan yksi jokaista kuorolaista kohti. Kyselyyn vastasi kymmenen äitiä ja yksi isä.

Vastaajien mukaan harjoitukset Amicus-musikaalissa sujuivat heidän lapsiltaan kaiken kaikkiaan hyvin. Harjoituksiin tultiin vastausten mukaan mielellään ja harjoittelua jatkettiin myös kotona. Osa vastaajista mainitsi, että heidän lapselleen laulaminen oli harjoituksissa mieluisinta. Haasteina mainittiin kuitenkin repliikkien opettelu, pitkät harjoitukset, harjoitusten suuri määrä ja niiden painottuminen iltaan. Osa koki haasteelliseksi myös kuljetusten järjestämisen harjoituksiin, musikaaliharjoitusten yhdistämisen koulun käyntiin ja muihin harrastuksiin, ja joku mainitsi koulusta poissaolojen näkyneen myös koenumeroissa.

Toisaalta vastauksissa korostui se, miten kuorolaiset olivat vastaajien mukaan innostuneita harjoituksista, odottivat niitä kovasti ja lähtivät niihin mielellään. Vastausten mukaan harjoitukset antoivat kuorolaisille myös varmuutta esiintymiseen, laajensivat kaveripiiriä ja innostivat jatkamaan toimintaa Aurinkoisissa.

”Harjoitukset vaikuttivat positiivisella tavalla. Ujo ja jopa hieman ajoittain sulkeutuneen oloinen nuori on alkanut avautua (sosiaalisissa tilanteissa) enemmän.”

Kaikkien vastaajien mielestä valmista esitystä oli ilo seurata ja se nosti pintaan paitsi jännityksen tunteita, myös iloa ja ylpeyttä omaa lasta kohtaan. Moni kuvaa liikuttuneensa katsomossa kyyneliin asti. Osa vastaajista oli nähnyt esityksen useampaan kertaan ja kuvasi, miten esitys ja esiintyjät kehittyivät jokaisen näytöksen myötä.

”Oman lapsen esiintyminen tällaisessa esityksessä saa isommankin miehen kyyneliin!!”

”Esitys oli kertakaikkisen upea! – Silloin esityksen aikana tuli itsellekin sellainen tunne, että kova harjoittelu palkittiin ja lapsille palkinto oli mahtava. – Kaiken

kaikkiaan yllätyin esityksen tasosta. Se oli kuitenkin aika korkea valoineen kaikkineen. Hienoa, että siihen panostettiin näin upeasti.”

Lähes kaikki vastaajat kertoivat, että esitykset vaikuttivat heidän lapseensa positiivisella tavalla tuoden rohkeutta, esiintymisvarmuutta ja kasvattaen omanarvontuntoa. Osa kertoi lapsensa jännittäneen varsinkin musikaalin ensi-iltaa, mutta oppineensa esitysten myötä myös hallitsemaan jännitystään. Esitykset herättivät myös intoa osallistua vastaaviin produktioihin tulevaisuudessa. Myös ohjaajien palaute ja myönteiset kommentit yleisöltä koettiin tärkeinä.

”Esiintymiset voimaannuttivat ja vahvistivat lapseni itsetuntoa.”

”Haasteellista oli nuorella hyväksyä se, että hän on hyvä esiintyjä.”

Amicus-musikaalissa mukana oleminen oli vastaajien mukaan heidän lapsilleen tärkeä, ikimuistoinen ja osalle myös aivan uusi kokemus. Suuren kokonaisuuden valmistaminen intensiivisen työskentelyn kautta koettiin tuovan tärkeän kokemuksen kuulumisesta ryhmään. Osassa vastauksia nousi myös esille, että maskeeraus ja puvustus olivat olleet kuorolaisille suuria asioita ja saaneet heidät tuntemaan itsensä tärkeiksi.

Vastaajien mukaan Amicus-musikaalissa mukana olo opetti lapsille ja nuorille paitsi esiintymis- ja ilmaisutaitoja, myös esityksen rakentumista, paineensietokykyä ja pitkäjänteisyyttä. Toisaalta produktion kerrottiin opettaneen kuorolaisia myös uskomaan itseensä ja omaan osaamiseensa, toimimaan ryhmässä ja arvostamaan muita. Eräs vastaaja kertoi produktion opettaneen, ettei mitään elämässä saa ilmaiseksi, mutta töitä tekemällä ja harjoittelemalla kaikki on mahdollista.

”Kokemus oli välillä voimavarojen kannalta raskaskin. Esiintyminen pelotti aluksi ja aiheutti ahdistusta. Kuitenkin koko projekti oli kasvutarina epävarmasta osaavaan esiintyjään. Mukaan mahtui koko tunneskaala ja harjoitusten jälkeen oli aina paljon kerrottavaa ja jaettavaa.”

Lähes kaikki vastaajat mainitsivat Amicus-musikaalin vaikuttaneen positiivisesti myös Aurinkoisiin kuorona lähentäen koko kuoron väkeä, kuorolaisia ja vanhempia toisiinsa. Osa kertoi roolijaon aiheuttaneen kuoron sisällä pientä

kateutta, mutta pääosin yhdessä tekemisen koettiin vahvistaneen ryhmää ja kuoron ilmapiiriin kerrottiin parantuneen. Vastauksissa arveltiin myös kuoron arvostuksen kasvaneen ja uusien jäsenten rekrytoinnin helpottuneen produktion myötä. Musikaalitoiminnalle toivottiin myös jatkoa.

”Produktion aikana ohjaajat onnistuivat luomaan turvallisen ryhmän, jossa pienikin lapsi uskaltanut kokeilemaan ja tekemään parhaansa. Tällaiset onnistuneet kokemukset musiikin/teatterin tekemisestä kannustavat pientä ihmistä harrastamaan tulevaisuudessakin.”

4.4. Palaute kuoron johdolta

Lähetin kyselyn Aurinkoisten kuoron johtajalle sekä taloudenhoitajalle. He molemmat vastasivat kyselyyn.

Kuoron johdon mukaan Amicus-musikaalin harjoitukset sujuivat kaiken kaikkiaan hyvin. Heidän mukaansa kuorolaiset ottivat produktion haasteet innolla vastaan ja tekivät töitä toisiaan kannustaen ja auttaen. Erityisesti kuoron pienimpien jäsenten mainittiin olleen harjoituksissa aina väsymättömän iloisia ja reippaita. Haasteina vastaajat mainitsivat kaikkien kuorolaisten saamisen kerralla harjoituksiin, kuorolaisten itsenäisen työskentelyn kotona laulujen ja repliikkien parissa, sekä jaksamisen pitkissä harjoituksissa. Lisäksi vastauksissa mainittiin, että kuoron johto olisi toivonut kuorolaisten vanhemmilta enemmän tukea ja sitoutumista musikaalin harjoituksiin. Vastauksissa arvellaan, etteivät vanhemmat kenties aina ymmärtäneet, miten suuresta produktiosta oli kyse.

Musikaaliharjoitusten koettiin vaikuttaneen Aurinkoisten kuoroon kuitenkin positiivisella tavalla. Vastaajien mukaan yhteiset harjoitukset lujittivat kuoroa ja ilmapiiri oli kannustava. Kuorolaiset oppivat harjoitusten myötä kärsivällisyyttä, tekemään yhteistyötä ja he myös tutustuivat toisiinsa paremmin.

”Meistä tuli ehyt ja loistava kuoro, joka näytti, että meistä on vaikka mihin kun itse siihen uskotaan ja tehdään yhdessä täysillä!”

Vastaajat olivat tyytyväisiä myös musikaalin esityksiin ja erityisesti ensi-illan jälkeistä tunnetta kuvattiin mahtavaksi. Vastauksissa kerrottiin myös kuoron johdon vahvistuneen ja saaneen itsevarmuutta produktion aikana.

Vastaajat kokivat esitysten vaikuttaneen positiivisesti myös kuorolaisiin. Vastaajien mukaan kuorolaiset saivat kokemuksen yhteenkuuluvuudesta ja koko kuoron usko itseensä vahvana ja osaavana ryhmänä lujittui.

”Oli kiva kuunnella kun sammakkoräppiä laulettiin myös esityksen jälkeen antaumuksella. Tulee mieleen entiset kuoromatkat, kun kuorolaiset lauloivat koko matkan, yksi aloitti ja muut yhtyivät lauluun.”

Amicus-musikaalin valmistaminen oli vastaajien mukaan Aurinkoisten kuorolle hieno kokemus, joka teki kuoroa myös tunnetummaksi. Vastauksissa kuvataan, miten kuorolaisista välittyi produktion aikana suunnaton ilo ja miten produktion päätyttyä he olisivat olleet innolla aloittamassa uuden musikaalin valmistamista.

”Näin massiivista musikaalia emme ole koskaan valmistaneet ja tämä kaikki on meille uuden oppimista ja kokemista. Olemme saaneet reppuumme paljon eväitä tulevaa varten.”

Vastaajat kertovat, kuinka produktion myötä kuorolaiset saivat oppia esiintymis- ja ilmaisutaidossa sekä uskallusta yksin esiintymiseen. Vastauksissa korostuivat myös kuorolaisten yhteistyötaitojen kehittyminen ja teatteri- ja musikaalimaailman eri työvaiheisiin tutustuminen. Vastaajat kertoivat, kuinka produktion myötä kuorolaiset kohtasivat uusia ihmisiä, kuten maskeeraajia, ja oppivat tekemään yhteistyötä bändin kanssa. Myös mikrofoniin käyttö ja roolivaatteissa esiintyminen olivat vastaajien mukaan monille uusia asioita.

Koko produktion kannalta haasteellisimpana koettiin melko laajan ohjelmiston saaminen kokoon harrasteliijaesiintyjien voimin. Koko produktiota kuvattiin kuorolle myös yhtenä suurana haasteena, josta selvittiin yhteistyön avulla.

”Yhteistyö kuorolaisten ja heidän vanhempien ym. tahojen kanssa teki tästä hienosta produktiosta mahdollisen ja niin onnistuneen.”

Yhteistyö kuoron ja ohjaajien välillä sujui vastaajien mukaan hyvin. Vastaajilla oli kuitenkin myös kokemus siitä, että kuorolaiset eivät aina jaksaneet kuunnella ohjeita ja että kuoroharjoituksissa vaadittiin välillä napakkaa otetta. Kuoron johtajan, ohjaajan ja koreografin välinen yhteistyö sujui vastausten mukaan hienosti ja töitä oli ilo tehdä yhdessä. Yhteistyötä vanhempien kanssa ja heidän kanssaan pidettyjä palavereja olisi vastaajien mukaan taas voinut olla enemmän. Toisaalta vastauksissa kerrotaan, että moni vanhemmista oli production aikana tärkeänä apuna erilaisissa tehtävissä.

”Toivoisin, että jatkossa saisin mukaan vanhempia toimintaan enemmän ja heistä olisi mukava olla osana lasten harrastusta ja kehittämässä hienoa lasten ja nuorten kuorotoimintaa.”

Production vaikutuksista Aurinkoisten kuoron, johdon ja vanhempien yhteishengen oltiin kahta mieltä. Toisaalta kerrottiin yhteishengen parantuneen ja vanhempien tulleen kuorotoimintaan enemmän mukaan, toisaalta kuoron johtokunnan toimintaan kaivattiin yhä lisää uusia kasvoja.

Kokonaisuutena vastaajat kokivat Amicus-musikaalin hyvin positiivisena kokemuksena Aurinkoisten kuorolle ja ohjaajien työtä ja ammattitaitoa kiiteltiin.

”Tämä on ollut kuorolle suuri ja aivan mahtava produktio ja tiedän, että tämä ei ollut viimeinen vaan ponnistus johonkin suureen, ja tiedossa on uusia musikaaleja, sillä kuorolaiset ovat niin innostuneita ja pursuavat ideoita. - - Jokaisen esityksen jälkeen kuorolaiset avautuivat enemmän ja enemmän ja nauttivat esiintymisestä, esiin nousi todelliset AURINKOISET!”

4.5. Yhteenveto ja oma kokemus

Kyselyn vastaukset olivat erittäin mielenkiintoista luettavaa. Esiin nousi asioita, joita olin itsekin aistunut kuorolaisista ja vanhemmista, mutta myös uusia näkökulmia löytyi. Palaute oli pääosin positiivista, mutta olin tyytyväinen siihen, että myös kritiikkiä uskallettiin antaa, muun muassa vanhempien kokemukset harjoitusaikojen paljoudesta nostettiin esiin.

Jäin kuitenkin miettimään, olisinko voinut toisenlaisella kyselyllä tai kyselyiden keräämismetodilla saada vastauksia suuremmalta prosentilta kuoron väestä. Pohdin, vastasivatko kyselyyn esimerkiksi ainoastaan ne kuorolaiset ja vanhemmat, joille kokemus oli ollut pääosin positiivinen, ja millaisia vastauksia loppu puolikas kuoron väestä olisi antanut. Valli mainitsee kyselylomaketutkimuksessa avointen kysymysten huonona puolena juuri sen, että valmiisiin vastausvaihtoehtoihin verrattuna niihin helposti jätetään vastaamatta. Vallin mukaan riskinä on myös, että avoimiin kysymyksiin vastataan epätarkasti ja kysymyksen vierestä. (Valli 2010, 126.) Olin kuitenkin kokonaisuudessa tyytyväinen saamiini vastausten kattavuuteen ja siihen, että sain vastauksia näinkin paljon.

Niin kuorolaisten, vanhempien kuin kuoron johdonkin vastauksissa korostui produktion vaatima suuri harjoitusmäärä ja sen vaativuus kuorolaisten jaksamisen kannalta. Erityisesti vanhemmat tuntuivat olevan kuorolaisten jaksamisesta huolissaan. Totta on, että harjoituksia oli paljon ja kuorolaisilta vaadittiin paitsi joustoa normaaleista harjoitusmääristä, myös itsenäistä työskentelyä ulkoa opeteltavien repliikkien ja laulujen parissa. Itsekin huomasin kuorolaisissa aika ajoin väsymystä. Teatterin teko on kuitenkin ennen kaikkea ryhmätyötä, se vaatii sitoutumista harjoituksiin ja vie paljon aikaa. Kenties pidin tätä seikkaa niin itsestään selvyytenä oman teatteritaustani vuoksi, etten tullut ajatelleeksi, etteivät kaikki kuorolaiset ehkä tieneet kuinka paljon sitoutumista vaativaan produktion he olivat lähteneet mukaan. Tätä asiaa meidän ohjaajien olisi varmastikin pitänyt painottaa enemmän jo produktion aloitusvaiheessa. Näin asia ei olisi tullut myöskään vanhemmille niin yllätyksenä.

Toinen vahvasti esille noussut teema oli kuorolaisten esiintymisjännitys ja sen voittaminen. Amicus-musikaali oli monille ensimmäinen varsinainen teatteriproduktio, ja se toi mukanaan uudenlaisia haasteita vastuun kantamisesta oman roolin ja tehtävien suhteen. Oli ilo lukea, miten moni kuorolainen oli kuitenkin kokenut saavansa produktion myötä uutta varmuutta ja uskoa omiin kykyihinsä. Tämä välittyi myös minulle vahvasti koko työrupeamme ajan. Oli etuoikeus olla seuraamassa ja auttamassa nuorten ihmisten löytöretkeä omaan itseen. Oman kokemukseni mukaan saavutimme aivan uusia mantereita.

Kolmantena tärkeänä teemana toistui ryhmässä ja yhdessä tekemisen tärkeys. Niin kuorolaiset, vanhemmat kuin kuoron johtokin pitivät sitä selkeästi yhtenä tärkeimmistä asioista produktion aikana. Tämä teema oli tärkeä myös ohjausryhmällemme, ja korostimme harjoituksissa ryhmähengen tärkeyttä ja toisille työrauhan antamista. Näin laajan ikäkirjon sisältävässä joukossa ryhmähengen luominen oli sinällään haaste, mutta mielestäni se onnistui yllättävän hyvin.

Oli myös mielenkiintoista, miten eri-ikäisten kuorolaisten vastaukset erosivat toisistaan. Myös vanhempien ja kuoron johdon vastauksissa toistui, miten erityisesti nuorimmat kuorolaiset olivat koko harjoituskauden väsymättömän innokkaita kaikesta. Sen sijaan itsekriittisyys ja esiintymisjännitys tuntuivat olleen tyypillisiä muulle osalle kuoroa. Tässä kohtaan voidaankin nostaa esiin Ahon termi minäkäsityksestä ja sen kehittymisestä. Ahon mukaan ihmisen tietoisuus itsestään yksilönä muodostuu jo varhain noin 1–2-vuoden iässä, mutta kriittisemmän minäkäsityksen uskotaan kehittyvän ihmiselle vasta 5–7-vuotiaana. Aho raportoi tutkimuksista, joiden mukaan koulunsa aloittavilla lapsilla on melko vahva itsetunto, mutta ensimmäisinä vuosina noin 12 ikävuoteen saakka itsetunto heikkenee erittäin voimakkaasti. Tämän jälkeen itsetunto pysyy melko vakiona, kunnes lukioiässä se taas nousee hieman, vaikkakaan ei enää alkuperäiselle tasolle. Mahdollisina syinä itsetunnon laskuun hän mainitsee kouluun lähdön tuoman elämänpiirin laajenemisen ja tätä kautta vertailukohtien määrän kasvun. (Aho 1996, 26–29.) Tämä teoria näkyi vahvasti kyselytutkimukseni tuloksissa.

Minun näkökulmastani Amicus-musikaalin harjoitukset sujuivat kaiken kaikkiaan varsin hienosti. Kuorolaiset olivat motivoituneita työskentelyyn ja ottivat minut ja

Saaren uusina ihmisinä ystävällisesti vastaan. He oppivat uusia asioita nopeasti ja toimivat hyvin ryhmässä. Suurin osa kävi harjoituksissa ahkerasti ja teki itsenäistä työskentelyä roolinsa parissa myös vapaa-ajalla.

Myös musikaalin esityksiin olin erittäin tyytyväinen. Kuoro puhkesi esityksissä suorastaan kukkaan ja ylitti itsensä moneen kertaan. Lisäksi olin tyytyväinen musikaalin kokonaisuuteen teoksena, jossa monen ihmisen osaaminen yhdistettiin. Olin iloinen saadessani olla osana yhteistä kokonaisuutta.

Täysin kivuitta ei kuitenkaan selvitty. Osa kuorolaisista otti musikaalin rooliin raskaasti ja tunsi pettymystä, jos suurempaa puheroolia ei ollut auennut. Mietin jälkepäin, aiheuttiko myös varamiehityksen laatiminen pettymyksiä, jos varamiehenä ei esityskaudella päässytäkään esittämään kovasti harjoittelemaansa roolia. Teatteriproduktiossa joudutaan kuitenkin aina tekemään kompromisseja eivätkä kaikki millään pääse esittämään pääroolia. Tämän hyväksyminen oli myös ohjaustiimille välillä raskasta.

Toinen haaste oli toisinaan myös tiedonkulku ja työnjako kolmihenken ohjaustiimimme kautta. Kaikille tiimissämme oli määritelty omat tehtävänsä, mutta rajojen ylittämistä ei aina välttytty, etenkin kun kaksi tiimin jäsenistä oli keskenään avopuolisoita. Itselleni kesti pitkään esimerkiksi hyväksyä, että toimin koreografina tietyllä tapaa ohjaajan, eli avomiehenä, alaisuudessa. Välillä myös kuorolaisille ja heidän vanhemmilleen tuntui olevan hankala tietää, mistä asiasta piti ilmoittaa ohjaajalle, mistä kuoron johtajalle ja mistä koreografille. Ohjaustiimimme jakoi kuitenkin vahvasti saman vision ja käsityksen siitä, mihin produktiossa pyrimme, ja lopputuloksen kannalta yhteistyömme sujui loistavasti.

Työ oli siis valtava paitsi kuorolaisille myös meille ohjaajille. Produktion koko laajuus paljastui meillekin vasta vuoden kuluessa, moni asia tuli uutena ja opeteltiin lennossa. Kaikki ohjausryhmästä hoitivat useampia tehtäviä samanaikaisesti, ja kenties tästä johtuen välillä esimerkiksi aikataulutusta ei muistettu ajatella jokaisen kuorolaisen kannalta erikseen. Toisaalta näkisin, että Aurinkoisille tarjottiin pelkän kuorokausimaksun hinnalla paitsi viikoittaista draamaopetusta kuoroharjoitusten lisäksi myös yksityis- ja pienryhmäopetusta

tanssissa, laulussa ja näyttelijäntyössä. Sikäli järjestely oli myös heidän kannaltaan mielestäni edullinen.

Kaiken kaikkiaan olen erittäin ylpeä kuorolaisten antamasta panoksesta Amicus-musikaalin toteutumiseen. Yllätyin monta kertaa heidän nopeasta omaksumiskyvystään, karismastaan ja rohkeudestaan. Jälkeenpäin ajatellen meidän ohjaajien olisi kenties pitänyt vain olla aktiivisemmin yhteydessä myös vanhempiin, jolloin hekin olisivat päässeet paremmin mukaan siihen, mitä teimme ja miksi. Olen kuitenkin valtavan kiitollinen kaikille vanhemmille, jotka auttoivat meitä pääsemään päämääräämme kyydittämällä kuorolaisia, valmistamalla esiintymispukuja, auttamalla esitysten kahviossa ja monissa muissa tehtävissä. Kiitos kuuluu myös omalle äidilleni, joka hänkin osallistui näihin tehtäviin, sekä kaikille muille musikaalin onnistumiseen vaikuttaneille tahoille.

Ahon mukaan ihmisen vahva itsetunto perustuu tietoisuuteen omasta yksilöllisyydestä ja ylpeyteen siitä (Aho 1996, 68). Omien kokemusteni ja kyselylomaketutkimukseni perusteella Amicus-musikaali toimi siis kokonaisuudessaan itsetuntoa kohottavana ja voimauttavana prosessina niin Aurinkoisten kuorolle, kuoron johdolle kuin myös kuorolaisille yksilöinä.

5 POHDINTAA

Amicus-musikaali oli monisyinen ja monimerkityksinen prosessi. Yhdeltä kannalta se oli tähän asti suurin koreografinen työni ja ensimmäinen ulkopuoliselle taholle toteutettu produktio, jossa olin mukana ohjaustiimissä. Toiselta kannalta se oli suuri pedagoginen hyppy kohti tuntematonta, ja opin produktion aikana valtavasti itsestäni opettajana, koreografina ja ryhmän vetäjänä. Ennen kaikkea produktio oli kuitenkin matka ja silmiäni avaus taiteen yhteisölliseen ulottuvuuteen.

Amicus oli hyvin yhteisöllinen teatteriproduktio. Tavoitteenamme oli luoda lapsille ja nuorille yhteisöllisyyden kokemuksia teatteri-ilmaisun kautta, mutta lopulta kokemuksia saimme myös me ryhmän vetäjät. Yhteistyömme sai myös jatkoa, kun minut ja Markus Saari palkattiin produktiomme jälkeen Aurinkoisten kuoron draamaopettajiksi. Tätä kirjoittaessani työstettävänä on juuri Aurinkoisten 30-vuotisjuhlakonsertti toukokuulle 2013. Lisäksi suunnittelemme jo uutta musikaalia Aurinkoisten kuoron tulevalle kaudelle. Tällä kertaa tarinassa on tarkoitus käsitellä koulukiusaamista.

Jälkeenpäin ajatellen koko prosessimme oli tarina paitsi ystävydestä, myös rohkeudesta luoda uutta, hypätä tuntemattomaan sekä siitä, miten valtava voima yhdessä tekemisessä on. Musikaalimme nimi olisi siis voinut olla myös *Amicus – tarina yhteisöllisyydestä*.

LÄHTEET

KIRJALLISET LÄHTEET

Aaltola J. & Valli R. 2010. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Jyväskylä: PS-kustannus.

Aaltola J. & Valli R. 2001. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 2. Jyväskylä: PS-kustannus.

Aho S. 1996. Lapsen minäkäsitys ja itsetunto. Helsinki: Oy Edita Ab.

Cacciatore R., Huovinen M. & Korteniemi-Poikela E. 2008. Miten tuen lapsen ja nuoren itsetuntoa. Helsinki: WSOY

Koskenniemi P. 2007. Osallistava teatteri, devising ja muita merkillisyyksiä. Opintokeskus Kansalaisfoorumi.

Lehtonen J. 2010. Samassa valossa. Näyttelijäntyö hoitolaitoskiertueella. Helsinki: Avain.

Ventola M-R. & Renlund M. 2005. Draamaa ja teatteria yhteisöissä. Helsingin Ammattikorkeakoulu Stadia.

Von Brandenburg C. 2008. Kulttuurin ja hyvinvoinnin välisistä yhteyksistä. Näköaloja taiteen soveltavaan käytäntöön. Opetusministeriön julkaisuja 2008:12.

Weston J. 1999. Näyttelijän ohjaaminen. Kuinka luoda vaikuttavia esityksiä televisioon ja elokuvaan. Helsinki: Nemokustannus.

INTERNET-LÄHTEET

Andreasen N. 2008. The relationship between creativity and mood disorders.

[Viitattu 12.3.2013]. Saatavissa:

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3181877/?tool=pubmed>

Koppinen M. 2013. Mies, joka antoi musiikin. [Viitattu: 15.3.2013]. Saatavilla:

<http://www.hs.fi/kulttuuri/Mies+joka+antoi+musiikin/a1362277268688?jako=0306a6a2bb04a980fac701f33ab941ea>

Känkäinen P. Taidelähtöiset menetelmät. [Viitattu: 15.3.2013]. Saatavissa:

http://www.thl.fi/fi_FI/web/kasvunkumppanit-fi/tyon/menetelmat/taidelahtoiset_menetelmat

Kärki A. 2009. Sotien kokemukset kantavat seuraaviin sukupolviin saakka.

[Viitattu: 12.3.2013]. Saatavilla: <http://www.ksml.fi/mielipide/kolumnit/sotien-kokemukset-kantavat-seuraaviin-sukupolviin-saakka/923947>

Lahden Aurinkoiset. Historia. [Viitattu: 21.3.2013]. Saatavilla:

www.lahdenaurinkoiset.net

Liikanen H-L. 2010. Taiteesta ja kulttuurista hyvinvointia. Opetusministeriön

julkaisuja 2010. [Viitattu: 15.3.2013]. Saatavilla:

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2010/liitteet/OPM1.pdf?lang=fi>

Olkkola M. 2013. Älä panttaa näitä tunteita, jos haluat elää pitkään. [Viitattu:

12.3.2013]. Saatavilla: <http://www.iltasanomat.fi/terveys/art-1288529392232.html>

Voimauttava valokuva. Voimauttavan valokuvan menetelmä. [Viitattu:

15.3.2013]. Saatavilla: <http://www.voimauttavavalokuva.net/menetelma.htm>

LIITTEET

1. Kyselytutkimuksen kysymykset

1. Kuorolaisille
2. Vanhemmille
3. Kuoron johdolle

2. Lehtiartikkeleita Amicus –musikaalista

1. Etelä-Suomen Sanomien lehtikirjoitus
2. Uuden Lahden lehtikirjoitus

3. Amicus -musikaalin juliste

4. Heidi Kotilaisen valokuvia Amicus-musikaalista

5. Amicus -musikaalin DVD-tallenne

LIITE 1

Kyselytutkimuksen kysymykset

Kyselyn avausteksti:

KYSELY Amicus -fantasiamusikaalista 2011-2012

Lapsi- ja nuorisokuoro Aurinkoisten kuorolaisille, vanhemmille ja johdolle

Laatija: Annukka Korkala

Tämä kysely on henkilökohtainen ja suunnattu Aurinkoisten kuorolaisille/ vanhemmille/ johdolle. Pienimmät kuorolaiset voivat pyytää vanhemmiltaan apua vastausten kirjoittamisessa.

Käytän kyselyn tuloksia materiaalina opinnäytetyössäni Lahden Musiikki- ja draamainstituutin musiikkiteatterilinjalla. Kyselyyn vastaaminen tuo minulle arvokasta tietoa tutkiessani esittävän taiteen vaikutuksia lapsiin ja nuoriin.

Kaikkien 18.10. mennessä vastanneiden kesken arvotaan Makuunin lahjakortti!:)

Jos haluat osallistua arvontaan, liitä vastauslomakkeeseen oma nimesi erillisellä lapulla! Kaikki vastaukset käsitellään nimettöminä.

SUURI KIITOS AJASTASI!

Kaikki vastaukset käsitellään luottamuksellisesti.

Terveisin Annukka Korkala, Lahdessa 4.10.2012

gsm 050 431 4499

Kysymykset kuorolaisille:

YMPYRÖI oikea vaihtoehto

- 1) Ikäsi
  - 6-9 v.
  - 10-12 v.
  - 13-18 v.

- 2) Sukupuoli
- tyttö
  - poika

Vastaa kysymyksiin OMIN SANOIN, mielellään laajemmin kuin yhdellä sanalla

- 3) Amicus-musikaalin HARJOITUKSET
- Mikä harjoituksissa oli
    1. mukavaa
    2. vaikeaa
  - Miltä ryhmässä harjoittelu tuntui?

- 4) Amicus-musikaalin ESITYKSET:
- Mikä esiintymisessä oli
    1. mukavaa
    2. vaikeaa
  - Miltä lavalla ja yleisön edessä oleminen tuntui?
  - Miten mielestäsi onnistuit esityksissä?

- 5) KEHITYS
- Mitä Amicus-musikaalissa mukana oleminen sinulle opetti
    1. Esiintymisestä ja lavalla olemisesta
    2. Itsestäsi
  - Mikä produktiossa oli sinulle haasteellisinta? Miten selvisit haasteesta?

- 6) VAPAA SANA
- Muita mietteitä, palautetta, tunnelmia!

Kysymykset vanhemmille:

Merkitse oikea vaihtoehto

- 1) Sukupuoli
- nainen
  - mies

Vastaa kysymyksiin omin sanoin, mielellään laajemmin kuin yhdellä sanalla.

- 2) Amicus-musikaalin HARJOITUKSET

- Miten lapsesi/ nuoresi harjoittelu mielestäsi sujui? Mikä oli mukavaa, mikä haasteellisinta?
  - Miten harjoitukset vaikuttivat lapseesi/ nuoreesi?
- 3) Amicus-musikaalin ESITYKSET:
- Millaista oli katsoa esitystä? Mitä tunteita se herätti?
  - Miten esiintyminen vaikutti lapseesi/ nuoreesi?
- 4) KEHITYS
- Millainen kokemus Amicus-musikaalissa mukana oleminen lapsellesi/ nuorellesi mielestäsi oli?
  - Oppiko lapsesi/ nuoresi mielestäsi jotain uutta? Jos oppi, mitä?
  - Mikä produktiossa oli lapsellesi haasteellisinta? Miten hän mielestäsi selvisi haasteesta?
  - Vaikuttiko Amicus-produktio mielestäsi Aurinkoisten kuoroon? Jos vaikutti, miten?
- 5) VAPAA SANA
- Muita mietteitä, palautetta, tunnelmia!

Kysymykset Aurinkoisten kuoron johdolle:

- 1) Amicus-musikaalin HARJOITUKSET
- Miten kuoron harjoittelu mielestäsi sujui? Mikä oli mukavaa, mikä haasteellisinta?
  - Miten harjoitukset vaikuttivat Aurinkoisten kuoroon?
- 2) Amicus-musikaalin ESITYKSET:
- Millaista oli katsoa esitystä/ olla mukana esityksessä? Mitä tunteita se herätti?
  - Vaikuttiko esiintyminen kuorolaisiin? Jos vaikutti, miten?
- 3) KEHITYS
- Millainen kokemus Amicus-musikaalin valmistaminen Aurinkoisten kuorolle oli?
  - Oppivatko kuorolaiset mielestäsi jotain uutta? Jos oppivat, mitä?
  - Mikä produktiossa oli kuorolle haasteellisinta? Miten se mielestäsi selvisi haasteesta?

- Miten yhteistyö kuoron, johtoryhmän, ohjaajien ja vanhempien välillä mielestäsi sujui?
- Vaikuttiko Amicus-produktio mielestäsi Aurinkoisten kuoron, johdon ja vanhempien yhteishenkeen? Jos vaikutti, miten?

4) VAPAA SANA

- Muita mietteitä, palautetta, tunnelmia!

1. Etelä-Suomen Sanomien lehtikirjoitus

Tarina ystäväyydestä

Musikaali: Aurinkoisten lapsi- ja nuorisokuorolta iso voimainponnistus.

LAHTI
Anne Honkanen

S ammakkosuu pu-
keutunut Helmi Uo-
tinen pöhti hetken,
oliko se tunti vai päi-
vä. Sitten hän tekee
päätöksen ja sanoo: "Kävellen
sinne menee ehkä kokonainen
päivä."

Se on seitsemivuotiaan pik-
kusammakon ainoa vuorosana
Amicus-musikaalissa, joka saa
ensi-iltaansa perjantaina Lahden
Vaahterasalissa.

Musikaalin keskeisissä osissa
ovat 11–12-vuotiaat tytöt, joi-
lla on muistettavaa jo alka iailia
enemmän.

– Minulla on 105 repliikkiä,
laskee Amicus-keijua esittävä
Emma Hartikainen.

Faunia näyttelevällä Sini
Schroderuksella repliikkejä on
lähies yhtiä paljon: sata.

– Vuorosanojen muistaminen
on ollut vaikeinta. Olemme voi-
neet harjoitella yhdessä, koska
käymme samaa koulua, kertoo
Sini Schroderus.

Amicus-musikaalin tekee lah-
telainen lapsi- ja nuorisokuoro
Aurinkoiset, jonka vanhimmat

ENSI VUONNA 30-VUOTISJUHLAT

Lahden Aurinkoiset

■ Lahtelainen lapsi- ja nuori-
sokuoro. Kuoron toiminta al-
oi syksyllä 1982 Lahden työ-
väen naislaulajien toimesta, ja
toimintaa tukeva yhdistys pe-
rustettiin vuonna 1983. 30-vuo-
tisiuhliin kuoro viettää ensi
vuonna.

■ Tenavakuorolaisten ikähaa-
rukka on noin 4–6 vuotta. Lapsi-
ja nuorisokuorolaiset ovat noin
7–18-vuotiaita. Lapsi- ja nuori-
sokuorossa on mukana noin 30
lasta.

laulajat ovat teini-ikäisiä. Vaikka
kuorolla on aiempakin koke-
musta musikaaleista, on Ami-
cus silti sen historian suurin
voimainponnistus, jota kuoro
on harjoitellut syksystä lähtien.

**Juomapurkkeja ja välipalapa-
tukoita** tojau katsomom penkei-
lä Vaahterasalin katsomossa. Vä-
lipaloille on käyttöä partiunti-
sissa harjoituksissa, jotka ovat

■ Kuoronjohtaja on Elja Rask.
Kuoro pitää omia konsertteja ja
esintyy eri tilaisuuksissa. Se on
olnut mukana Lahden talvikar-
nevaaleilla vuodesta 2001, teh-
nyt esintymismatkoja myös ul-
komaalle ja osallistunut Suo-
messä erilaisiin kuorotapahtu-
miin.

■ Kuoron ohjelmisto koostuu
lastenlauluista, kansanlauluis-
ta, elokuvia- ja musikaalisävel-
mistä ja kevyestä popmusi-
kista.

koulupäivän jälkeen.

– Hirvein hyvin kuorolaiset
ovat jaksaneet. Kuoroharjoitus-
ten lisäksi musikaali on vaati-
nut omat harjoituksensa. Lap-
set ovat opetelleet tanssimista
ja jopa akrobatiaa, toteaa An-
nikka Korkkale, joka vastaa ko-
rografoista, ja niiden harjoitus-
tampiesista.

Kuorolaiset olivat tärkeässä
roolissa myös käsikirjoituksen

KATA-LIEMIA

Lahden Aurinkoiset on lapsi- ja nuorisokuoro, joka on tehnyt oman musikaalinsa. Musikaali kertoo ystä-
vyyden mahdollisuudesta myös kaikkein epätodennäköisimpien oloiden kuten keijujen ja notien välillä.

– Musikaalin tummuslaulu on
Chisun Ystävällisen keijun tarin-
na. Sillä kaikki oikeastaan lähti,
kirjoituksen muokkasi ohjaaja
Markus Saari.

Musikaalissa kuullaan kan-
santauluja, lastenlauluja, elo-
kuvamusikkia ja poplauluja.

Orkesteri on kuusihenkinen ja
Salpauksen maskeerausopis-
sa-konservatoriossa ja musiikin
laitoksesta.

Salpauksen maskeerausopis-
kelijat ovat tehneet maskit. Iso
kiitos kuuluu myös kuorolais-
kin kappaleen.

ten äideille, jotka ovat tehneet ja hankkineet esitysasuja.

Tapahtumat sijoittuvat sademetsään, jossa asuu keijuja. Jokainen keiju saa syntyessään tehtävän, kuten sateen synnyttämisen tai tähtien kuljettamisen taivaalle.

Amicukselle ei kuitenkaan tunnu tehtävää löytyvän. Niinpä hän jättää keijujen valtakunnan ja lähtee etsimään paikkaansa muualta maailmasta. Seikkailujen jälkeen paljastuu lopulta Amicuksen tehtävä, jonka jo hänen nimensäkin paljastaa: ystävyys.

– Ystävyiden lisäksi esityksen teemoja ovat erilaisuus, tasa-arvo ja suvaitsevaisuus, kertoo Annukka Korkala.

Esitykset ovat myyneet hyvin jo etukäteen, ja koululaisryhmille suunnattujen esitysten määrää on lisätty. Musikaalin kesto on kaksi tuntia, joten tekijät suosittelevat sitä yli nelivuotiaille.

Amicus-musikaalin esitykset Kansantalon Vaahterasalissa Lahdessa: pe 13.4. klo 18, ke 18.4. klo 13 (koululaisnäytös), la 21.4. klo 18, to 26.4. klo 13 (koululaisnäytös), la 28.4. klo 18 ja to 3.5. klo 13 (koululaisnäytös).

Keijupölyä Vaahterasalissa

HEIDI KOTILAINEN

Chisun laulu innoitti Aurinkoiset fantasiamusikaalin tekoon.

Aiemminkin musikaalin saralla kunnostautunut lapsi- ja nuorisokuoro Lahden Aurinkoiset rävyttää taas, tällä kertaa fantasiamusikaalilla.

Vaahterasalin lavalle pyrähtää keijuja, metsänhenkiä, peikkoja ja faunikin koko perheen musikaalissa, joka kantaa nimeä *Amicus*.

Kaikki kolmisenkymmentä kuorolaista, joiden iät vaihtelevat seitsemästä 16 vuoteen, pääsevät näyttämään osaamistaan musikaalissa joko laulaen, näyttellen tai tanssien.

Erikoista musikaalissa on, että lapset ovat saaneet osallistua käsikirjoituksen ja hahmojen ideoimiseen.

Juonta lähdettiin kehittämään Chisun *Yksinäisen keijun tarina* -laulun pohjalta. Käsikirjoittajaksi lupautunut **Markus Saari** ihastui kuoron johtajan, **Eija Raskin**, ehdottamaan lauluun ja halusi lapset mukaan tarinan tekoon.

– Ideoita pursusi miljoonittain. Hauskin juttu oli, kun eräs heistä halusi ehdottomasti olla merenneito.

Kaikki kuorolaiset pääsevät näyttämään osaamistaan musikaalissa. Kuvassa metsän henget tanssivat kuullessaan faunin huilun soiton.

Niinpä sademetsään sijoitettavaan tarinaan otettiin myös merenneito.

Musikaali jo traditio

Aurinkoiset teki nelisen vuotta sitten musikaalin *Seitsemän purnahilkkaa ja kääpiö*.

– Heti seuraavana syksynä kuorolaiset tulivat kysymään, milloin tehdään toinen. Näköjään tästä on tullut traditio meidän kuorolle, nauraa Eija Rask.

Musikaalia alettiin kehittää viime syksynä. Kevään edetessä harjoitustahti on tiivistynyt, mutta nuorten esiintyjien into ei ole hiipunut.

– Kuorolaiset ovat aivan hui-

kea porukka, yhteistyö toimii hyvin, suitsuttaa Saari.

– He ovat nauttineet musikaalin teosta, sen näkee heidän kasvoistaan, Rask säestää.

Tuloksena on mukaansatempaava ja sykhdyttävä esitys, jossa Chisun sävelten lisäksi kuullaan muun muassa **Karl Jenkinsin** *Adiemus* sekä tuttuja lastenlauluja.

– Se on myös valoinen visuaalisesti näyttävä, lupaa Saari.

Musikaalissa on myös paljon tansseja, joiden koreografiasta vastaa **Annukka Korkala**. Puvustuksen on apua saatu Dilan puvustosta ja Hot Club Dance Companystä. Korvaamaton-

ta talkootyötä esityksen eteen ovat tehneet myös kuorolaisten vanhemmat.

Lauluesityksiä säestää kuusi-henkinen bändi.

Esitys kestää väliaikoinen kaksi tuntia ja se soveltuu perheen pienimmillekin.

Musikaalia esitetään kaikelle kansalle kolme kertaa, lisäksi on kaksi koululaisnäytöstä.

Aurinkoisien Amicus-musikaalin ensi-ilta on perjantaina 13.4. kello 18 Vaahterasalissa (Aleksanterinkatu 26). Lipuja voi varata numeroista 050-431 4499 ja 040-73 72646 tai ottaa ovelta.

Marjaana Kontu

LIITE 3

Amicus-musikaalin juliste

Lapsi- ja nuorisokuoro Aurinkoiset esittää:

Amicus

Koko perheen fantasiamusikaali

Ohjaus:
Markus Saari

Musiikillinen johto:
Eija Rask

Koreografia:
Annukka Korkala

Pe 13.4. klo 18.00
Ke 18.4. klo 13.00
La 21.4. klo 18.00
To 26.4. klo 13.00
La 28.4. klo 18.00

Liput 5/10e

Paikka:
Vaahterasali
Aleksanterinkatu 26 B,
Lahti

Lippuvaraukset:
050 431 4499

LIITE 4

Heidi Kotilaisen ottamia valokuvia Amicus-musikaalista

Amicus-keiju, Pandir-linnunpoikanen ja keijupölyn taika, kuva: Heidi Kotilainen

Kukkaiskeiju syntyy sateenkaaresta, kuva: Heidi Kotilainen

Veden keiju syntyy sateenkaaresta, kuva: Heidi Kotilainen

Satakielen lento & Sammakkoräp, kuvat: Heidi Kotilainen

Yksinäisen keijun tarina, kuva: Heidi Kotilainen

